

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
МАРКАЗИЙ САЙЛОВ КОМИССИЯСИ
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИ

МАҲАЛЛИЙ ВА ХОРИЖИЙ ОММАВИЙ АХБОРОТ
ВОСИТАЛАРИ ВАКИЛЛАРИ УЧУН

ЭСЛАТМА

“Адолат”
миллий ҳуқуқий ахборот маркази
Тошкент – 2023

УЎК: 351.743(083.132)
КБК: 67.401.213
И 94

Маҳаллий ва хорижий оммавий ахборот воситалари вакиллари учун эслатма. Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги, “Адолат” миллий ҳуқуқий ахборот маркази. Тошкент, 2023 йил. – 80 б.

ISBN 978-9943-7295-2-0

УЎК: 351.743(083.132)
КБК: 67.401.213

Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси
Раиси З. Низамходжаевнинг умумий таҳрири остида

Таҳрир ҳайъати:

Б. Кучкаров, Х. Маматов

Тузувчилар:

М. Алимбаев, Марказий сайлов комиссияси Матбуот котиби

Р. Бурхонов, Марказий сайлов комиссияси Матбуот хизмати етакчи маслаҳатчиси

Ушбу эслатма маҳаллий ва хорижий ОАВ вакиллари учун мўлжалланган бўлиб, ундан референдум жараёнларини холис ва тўлақонли ёритиш бўйича фаолиятнинг ҳуқуқий асослари, журналистларнинг масъулияти, ҳуқуқ ва мажбуриятлари, ваколатлари каби масалалар ўрин олган.

ISBN 978-9943-7295-2-0

© Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси.
“Адолат” миллий ҳуқуқий ахборот маркази, 2023 й.

МАҲАЛЛИЙ ВА ХОРИЖИЙ ОММАВИЙ АХБОРОТ
ВОСИТАЛАРИ ВАКИЛЛАРИ УЧУН

ЭСЛАТМА

РЕФЕРЕНДУМ ҲАҚИДА УМУМИЙ МАЪЛУМОТ

Референдум – Ўзбекистон Республикасининг қонунларини ва бошқа қарорларни қабул қилиш мақсадларида жамият ва давлат ҳаётининг энг муҳим масалалари юзасидан фуқароларнинг умумхалқ овоз беришидир.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг **9-моддасига** кўра:

“Жамият ва давлат ҳаётининг энг муҳим масалалари халқ муҳокамасига тақдим этилади, референдумга қўйилади. Референдум ўтказиш тартиби қонун билан белгиланади”.

Референдум ўтказиш ташаббуси билан:

Ўзбекистон
Республикаси
фуқаролари;

Ўзбекистон
Республикаси
Олий Мажлисининг
палаталари;

Ўзбекистон
Республикаси
Президенти чиқиши
мумкин.

Референдум фуқароларнинг ўз хоҳиш-иродасини умумий, тенг ва тўғридан-тўғри билдириши асосида яширин овоз бериш йўли билан ўтказилади. Ўзбекистон Республикаси фуқароларининг референдумда иштирок этиши **ихтиёрий** ва **эркиндир**. Ҳар бир фуқаро **бир овозга эга бўлади**.

Қуйидаги масалалар референдумга қўйилмайди:

- Ўзбекистон Республикасининг ҳудудий яхлитлигини ўзгартириш;
- Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети ва солиқлар;
- амнистия ва афв этиш;
- жамоат тартибини, аҳоли соғлиғи ва хавфсизлигини таъминлаш бўйича фавқулодда ва шошилинч чора-тадбирлар ўтказиш;
- Ўзбекистон Республикасининг ҳалқаро шартномаларидан келиб чиқадиган мажбуриятларни бажариш;
- мансабдор шахсларни тайинлаш ва вазифасидан озод этиш.

РЕФЕРЕНДУМНИНГ САЙЛОВДАН ФАРҚИ

САЙЛОВ

Сайлов замонавий демократиянинг муҳим институти бўлиб, сайловчиларнинг давлат бошқарувида вакиллик институтлари орқали иштирок этишини ифодалайди. Унда сайловчилар вакиллик органларининг ўрни учун курашаётган **сиёсий партияларнинг номзодларига** овоз берадилар.

РЕФЕРЕНДУМ

Референдумда жамият ва давлат хаётининг энг муҳим масалалари овозга қўйилади. Референдумда овоз берувчилар номзодлар учун эмас, референдумга қўйилган масала учун овоз берадилар. Референдум орқали вакиллик органларининг таркиби шакллантирилмайди. Референдумга қўйилган масалаларда овоз берувчилар масалани **ёқлаб ёки қарши овоз берадилар**.

МАҲАЛЛИЙ ВА ХОРИЖИЙ ОАВ ВАКИЛЛАРИНИ АККРЕДИТАЦИЯДАН ЎТКАЗИШ ТАРТИБИ

Ўзбекистон Республикасининг
оммавий ахборот воситалари
референдумга тайёргарликнинг
бориши ва у қандай ўтаётган-
лигини ёритиб борадилар.

Референдумга тайёргарлик кўриш
ва уни ўтказишга доир барча
тадбирларда қатнашиш учун оммавий
ахборот воситалари вакиллари
аккредитациядан ўтказилади.

Оммавий ахборот воситалари
Ўзбекистон Республикаси Марказий
сайлов комиссиясига ўз вакилларини
аккредитациядан ўтказиш тўғрисида
мурожаат қилишлари мумкин. Хусусан:

16 марта

2023 йил

19 апреля

2023 йил

30 апреля

2023 йил

референдум тайинлаш
тўғрисидаги қарор
эълон қилинган кундан
бошлаб

референдумга
ўн кун
қолгунига
қадар

референдум
ўтказиладиган
кун

МАҲАЛЛИЙ ОАВ ВАКИЛЛАРИНИ АККРЕДИТАЦИЯДАН ЎТКАЗИШ ТАРТИБИ

Марказий сайлов комиссиясида аккредитациядан ўтиш учун маҳаллий ОАВ томонидан тақдим этиладиган ҳужжатлар:

ходимнинг фамилияси,
исми, отасининг исми,
лавозими кўрсатилган
ҳолда ариза;

ходимнинг
шахсини
тасдиқловчи
ҳужжат нусхаси;

маҳаллий ОАВнинг
давлат рўйхатидан
ўтганлиги
тўғрисидаги
гувоҳномаси нусхаси;

ҳар бир ходим
учун тўлдирилган
ОАВ вакилини
аккредитациядан
ўтказиш анкетаси;

ходимнинг электрон фотосурати

- оқ фонда, jpeg форматда
- 3x4 см ўлчамда, камида 100 KB
- 600x600 dpi
- кўпи билан уч ой олдин туширилган бўлиши ҳамда
ходимнинг юзи ва елкаларининг юқори қисми
кўриниб туриши керак.

Маҳаллий ОАВ вакилини аккредитациядан ўтказиш учун ариза ва анкета Марказий сайлов комиссиясининг 2022 йил 30 августдаги 1185-сон қарори билан тасдиқланган Ўзбекистон Республикасининг референдумида оммавий ахборот воситалари вакилларини аккредитациядан ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомнинг 2-илюясига мувофиқ шаклда қўйидагича тўлдирилади:

Ариза намунаси

ТАШКИЛОТ РАСМИЙ БЛАНКАСИ

Ўзбекистон Республикаси
Марказий сайлов комиссиясига

Ариза

Референдумга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш билан боғлиқ жаҳоёнларни ёритиш мақсадида (ОАВ номи ва шакли, тарқатиш ҳудуди (веб-сайт бундан мустасно) ва шакли кўрсатилади) қўйидаги ходимларини аккредитациядан ўтказишингизни сўраймиз:

- 1.
- 2.
- 3.
-

Аkkредитациядан ўтказилаётган ходимлар ОАВ вакилининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари билан таништирилиши таъминланди.

Илова ____ варакда.

Ташкилот раҳбари

Ф.И.О

Ижрочи: Ф.И.О

Телефон рақами:

ЭСЛАТМА!

Ариза ва унга илова қилинган ҳужжатлар Марказий сайлов комиссиясига электрон шаклда юборилади.

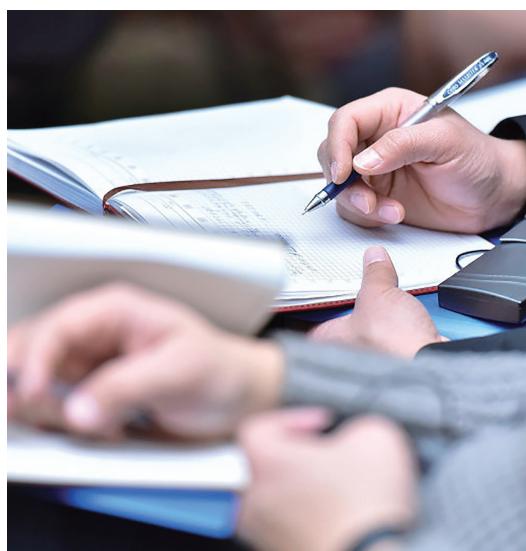
ХОРИЖИЙ ОАВ ВАКИЛЛАРИНИ АККРЕДИТАЦИЯДАН ЎТКАЗИШ ТАРТИБИ

Референдум даврида
хорижий ОАВ вакиллари
Марказий сайлов
комиссияси томонидан
аккредитациядан
ўтказилади.

Ўзбекистон Республикаси
Ташқи ишлар вазирлигига
аккредитациядан ўтган хорижий
ОАВ вакилларини Марказий
сайлов комиссиясидан
аккредитациядан ўтказиш
учун тегишли ОАВ мухбирлик
пункти (бюроси, офиси) раҳбари
Марказий сайлов комиссиясига
мурожаат қиласди.

ТАШҚИ ИШЛАР ВАЗИРЛИГИДА АККРЕДИТАЦИЯДАН ҮТГАН ХОРИЖИЙ ОАВ ТОМОНИДАН ТАҚДИМ ЭТИЛАДИГАН ҲУЖЖАТЛАР

Марказий сайлов комиссиясига тақдим этиладиган ҳужжатда қўйидагилар кўрсатилиши лозим:

Аkkредитацияга тақдим этилган ходимнинг фамилияси, исми, отасининг исми ва лавозими кўрсатилган мурожаати;

Ташқи ишлар вазирлиги томонидан аккредитация қилинганлиги тўғрисидаги гувоҳномаси нусхаси;

ходимнинг шахсни тасдиқловчи ҳужжат нусхаси;

ҳар бир ходим учун тўлдирилган ОАВ вакилини аккредитациядан ўtkазиш анкетаси;

ходимнинг электрон фотосурати

- оқ фонда, jpg форматда
- 3x4 см ўлчамда, камида 100 KB
- 600x600 dpi
- кўпи билан уч ой олдин туширилган бўлиши ҳамда ходимнинг юзи ва елкаларининг юқори қисми кўриниб туриши керак.

Ҳужжатлар Марказий сайлов комиссиясига электрон шаклда юборилади. Электрон манзил Марказий сайлов комиссиясининг расмий веб-сайти ва ижтимоий тармоқлардаги расмий саҳифалари орқали эълон қилиб борилади.

ЁДДА
ТУТИНГ!

Мурожаат беш кун ичida кўриб чиқилади ва Марказий сайлов комиссиясининг қарори асосида хорижий ОАВ вакилига аккредитациядан ўтганлиги тўғрисидаги гувоҳнома берилади.

ТАШҚИ ИШЛАР ВАЗИРЛИГИДА АККРЕДИТАЦИЯДАН ЎТМАГАН ХОРИЖИЙ ОАВ ҚҮЙИДАГИ ҲУЖЖАТЛАРНИ ИЛОВА ҚИЛГАН ҲОЛДА ТАШҚИ ИШЛАР ВАЗИРЛИГИГА МУРОЖААТ ҚИЛАДИ:

24

оммавий ахборот
воситаси тўғрисида
маълумотнома-
ахборот;

аккредитацияга
тақдим этилган
ходимнинг таржимаи
ҳоли, маълумотлари;

унинг шахсини
тасдиқловчи
ҳужжат нусхаси;

икки дона фотосурат
илова қилинади:

- оқ фонда, jpg форматда
- 3x4 см ўлчамда, камида 100 KB
- 600x600 dpi
- кўпи билан уч ой олдин туширилган бўлиши ҳамда ходимнинг юзи
ва елкаларининг юқори қисми кўриниб туриши керак.

Ташқи ишлар вазирлигида аккредитациядан
ўтмаган хорижий ОАВ вакилларининг
муружаати тақдим этилган кундан кейин **икки**
ҳафтадан кечикмай Ташқи ишлар вазирлиги
томонидан кўриб чиқилади.

Ташқи ишлар вазирлиги хорижий ОАВ
вакилларини аккредитациядан ўтказиш
тўғрисида Марказий сайлов комиссиясига
тақдимнома киритади. Тақдимнома **беш**
кунлик муддат ичida кўриб чиқилгандан сўнг
ОАВ вакили аккредитациядан ўтказилади.

**ЁДДА
ТУТИНГ!**

ОАВ вакиллари ваколат муддати унга аккредитациядан ўтганлиги түғрисидаги гувоҳнома берилган кундан бошланади ва референдум якунлари расман эълон қилинган куни тугайди.

Аkkreditatsiyadan ўtgan OAB vakkillari
referendum ўtkazuvchi komissияларга, давлат ҳокимияти ва бошқарув органлари ва бошқа ташкилотларга ташриф буорганида унга берилган **гувоҳномани** ҳамда ўз **шахсини тасдиқловчи ҳужжатни** ёнида олиб юриши ҳамда мансабдор шахслар талабига мувофиқ уларни кўрсатиши шарт.

Akkreditatsiyadan ўtmagan OAB
internet сайтларида эълон қилинган материаллардан нусха кўчириш, тарқатиш ва бошқа шаклларда фойдаланишда таҳририятнинг **ёзма розилигини олиши**, шунингдек Марказий сайлов комиссиясининг расмий сайтида ва ижтимоий тармоқлардаги саҳифаларида эълон қилинган материаллардан фойдаланганда ушбу сайт, саҳифа манбасини кўрсатишлари шарт.

ТАҚИҚЛАНАДИ

Расмий эълон қилинган хабар ва видео контекстидан бир қисмини, яъни матндаги жумланинг асосий маъносини ўзгартириб юборувчи хабар тарқатиш тақиқланади.

ОАВ ВАКИЛИНИ АККРЕДИТАЦИЯДАН ҮТКАЗИШНИ РАД ЭТИШ

Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясининг 2022 йил 30 августдаги 1185-сон қарори билан тасдиқланган

Ўзбекистон Республикасининг референдумида оммавий ахборот воситалари вакилларини аккредитациядан үтказиш тартиби түғрисидаги низомга кўра:

ОАВ вакилларини аккредитациядан үтказиш қўйидаги ҳолатларда рад этилади:

аккредитациядан үтказиш учун ҳужжатлар тўлиқ тақдим этилмаганда;

анкета тўлиқ ва тўғри тўлдирилмаган бўлса;

ОАВ аккредитациядан ўтаётган даврда доимий фаолият юритмаганда;

Низомда белгиланган муддатларга риоя этилмаганда;

веб-сайт сифатида рўйхатдан ўтган ОАВнинг ҳужжатларида кўрсатилган веб-сайти мавжуд бўлмаганда;

ОАВнинг рўйхатдан ўтказилганиги тўғрисидаги гувоҳномаси суд томонидан ҳақиқий эмас деб топилган бўлса;

ОАВнинг чиқарилиши тўхтатиб турилганида ёки тугатилганида;

аккредитациядан ўтказиш тўғрисидаги аризада ёки унга илова қилинган ҳужжатда кўрсатилган маълумотлар ҳақиқатга мос келмаса;

ОАВнинг Ўзбекистон Республикаси ҳудудида фаолият юритиши суд қарорига мувофиқ чекланган ёки тақиқланганда;

ОАВ қайта рўйхатдан ўтказилмаган бўлса (агар ОАВ рўйхатдан ўтказилганидан сўнг муассис тўғрисидаги маълумотлар, ОАВнинг номи, тили ва тури, мақсад ва вазифалари ҳақидаги маълумотларга ўзгартиришлар киритилган бўлса).

Марказий сайлов комиссияси матбуот хизмати ОАВга аккредитациядан ўтказиш учун тақдим этилган ҳужжатларида **мавжуд камчиликларни бартараф этишни таклиф қилиши мумкин.**

Ҳужжатларда йўл қўйилган камчиликлар бир кунлик муддатда бартараф этилмаган тақдирда, ОАВ вакилини аккредитациядан ўтказиш **рад этилади.**

ОАВ вакилини аккредитациядан ўтказиш рад этилганида, бу ҳақда алоҳида қарор қабул қилинмайди ҳамда ОАВга унинг рад этилганлиги тўғрисида Низом ва (ёки) қонунчилик нормаларига **асосланган жавоб берилади.**

ОАВ аккредитациядан ўтказиш учун ҳужжатларни тўлиқ тақдим этмаслик ёки анкетани тўлиқ ва тўғри тўлдирмаслик билан боғлиқ камчиликларни бартараф қилган ҳолда референдумга **ўн кун қолгунига қадар** Марказий сайлов комиссиясига қайта мурожаат қилиши мумкин.

ОАВ ВАКИЛЛАРИНИНГ ХҮҚУҚ ВА МАЖБУРИЯТЛАРИ

ОАВ ВАКИЛЛАРИ ҚҮЙИДАГИ
ХҮҚУҚЛАРГА ЭГА:

1

Референдумга тайёргарлик
күриш ва уни ўтказишга доир
барча тадбирларни ёритиш;

2

референдум ўтказувчи
комиссияларнинг
мажлисларида ҳозир бўлиш;

3

референдум ўтказувчи
комиссияларнинг қарорлари
нусхаларини ОАВда ёритиш
учун олиш;

4

мұддатидан олдин овоз беришни үтказиш вақти ва жойи ҳақида хабардор бўлиш ҳамда ушбу жараённи кузатиш;

5

референдум куни овоз бериш хоналарида, шу жумладан овозларни санаб чиқишида ҳозир бўлиш;

6

референдум үтказувчи комиссияларнинг фаолиятига ҳамда овоз бериш жараёнига халақит бермасдан ва овоз беришнинг яширинлигини бузмасдан **фото, видео, аудио ёзувларни амалга ошириш (қамоқда сақлаш ва озодликдан маҳрум этиш жойлари, ҳарбий қисмлар, даволаш муассасаларида ташкил этилган референдум участкалари бундан мустасно);**

7

фуқаронинг турган жойида **унинг рухсати билан овоз бериш жараёнида ҳозир бўлиш;**

8

референдум ўтказувчи округ комиссияси томонидан участка комиссияларидан овозларни санаб чиқиш натижалари түғрисидаги **баённомаларни қабул қилиб олиши** ҳамда округ бўйича овоз бериш якунларини **аниқлаш жараёнида** ҳозир бўлиш;

9

референдумга тайёргарлик кўриш ва унинг ўтказилиши бўйича ўз фикрини баён қилиш ҳуқуқига эга.

ОАВ вакили қонунчиллик ҳужжатларига мувофиқ бошқа ҳуқуқлардан ҳам фойдаланади.

ОАВ ВАКИЛЛАРИГА ҚҮЙИДАГИЛАР МАН ЭТИЛАДИ:

конституциявий түзүмни зўрлик билан
ўзгартыришни мақсад қилиб қўювчи,
республиканинг суверенитети, яхлитлиги ва
хавфсизлигига, фуқароларнинг конституциявий
ҳуқуқ ва эркинликларига қарши чиқувчи,
үрушни, ижтимоий, миллий, ирқий ва диний
адоватни тарғиб қилувчи, халқнинг соғлиғи ва
маънавиятига тажовуз қилувчи ахборотларни
тарқатиш;

овоз берувчиларга таъсир ўтказиш, қонунга
хилоф равишда бирон-бир ташвиқот материали
ёки адабиётини тарқатиш;

овоз берувчи овоз бериш бюллетенига ўз
белгисини қўяётган пайтда овоз бериш
кабинасида ёки хонасида бўлиш;

овоз берувчилардан улар қандай овоз берганликларини сурishiши ёки уларга овоз бериш бюллетенига белги қўйишда бирон-бир тарзда ёрдам кўрсатиш;

референдум ўтказувчи участка комиссиясининг фаолиятига, шу жумладан овоз бериш қутилари мухрланаётган, очилаётган, овозлар санаб чиқилаётганда аралашиш;

референдум куни ва овоз бериш бошланишидан бир кун олдин жамоатчилик фикри сўровлари натижаларини, референдум натижалари прогнозларини, ўтказилаётган референдум билан боғлиқ бошқа тадқиқотларни эълон қилиш.

**ЁДДА
ТУТИНГ!**

ОАВ вакили Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси, “Ўзбекистон Республикасининг референдуми тўғрисида”ги Қонун, Марказий сайлов комиссиясининг қарорлари ва Ўзбекистон Республикасининг референдумида оммавий ахборот воситалари вакилларини аккредитациядан ўтказиш тартиби тўғрисидаги низом қоидаларига риоя этмаган тақдирда, Марказий сайлов комиссияси унинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиши мумкин.

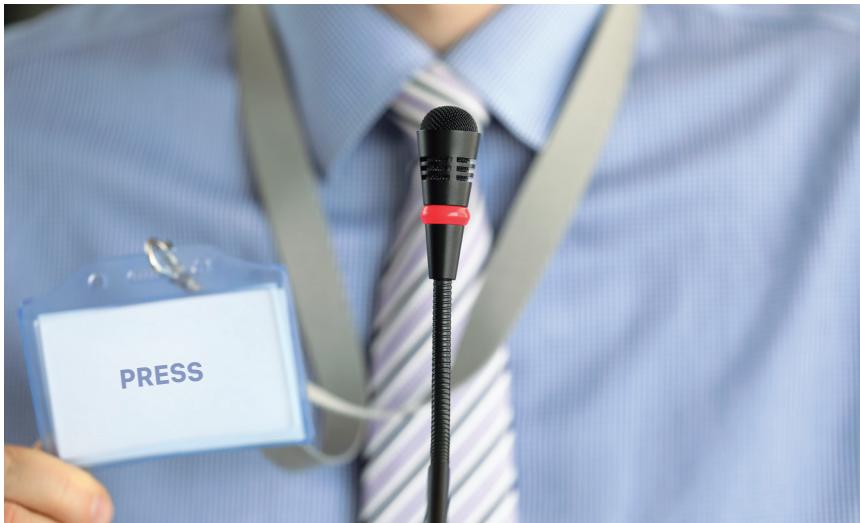
ОММАВИЙ АХБОРОТ ВОСИТАЛАРИНИНГ ХАЛҚАРО НОРМАЛАРГА КҮРА ҲУҚУҚ ВА МАЖБУРИЯТЛАРИ

Халқаро Венеция комиссиясининг “Референдумларни ўтказиш ва ташкиллаштириш йўриқномаси”, “Референдумлар бўйича амалиёт кодекси”га кўра ОАВ вакиллари қўйидаги ҳуқуқ ва мажбуриятларга эга:

Тенглик имкониятларини яратишда оммавий ахборот воситалари референдумга қўйилган масалаларда фикрлар хилма-хиллиги ва плюрализмга амал қилган ҳолда томонларга минбар яратишда **тенг майдон ажратилишини таъминлаши** зарур;

оммавий ахборот воситалари ОАВда чиқишилари учун жой ажрататиётидан фикрлар хилма-хиллиги ва плюрализмга амал қилган ҳолда томонларни **ёқловчилар миқдоридан келиб чиқиб ўрин ажратишга** эътибор беришлари шарт;

ОАВ вакиллари сайлов ва референдум жараёнларини ёритаётганда шахсларнинг ирқи, жинси, танасининг ранги, миллий ёки этник наасабидан келиб чиқиб **камситишга йўл қўймасликлари** зарур;

ОАВ вакиллари миссия вакилларидан ахборот олишдан аввал **ўзларини таништириши** ва қайси ОАВ вакили эканлигини изоҳлаши зарур. Миссия вакили зарур деб топган тақдирда ОАВ вакили исм-фамилияси ва ОАВ номини, кўрсатув ёки руҳн номини ёзиб бериши зарур.

Халқаро ҳамда хорижий кузатувчиларнинг ахлоқ кодексига кўра, кузатувчилар миссиясининг баёнати эълон қилингунга қадар миссия вакиллари жамоатчилик ва оммавий ахборот воситалари учун шахсий мулоҳазаларини, ўз кузатувлари ва хулосаларини билдиришдан ўзини тийиб туришга мажбурдирлар. Шунга кўра, агарда кузатувчилар ўз раҳбариятидан муайян ваколатлар олмаган бўлса, ОАВ вакилларидан халқаро ва хорижий кузатувчиларнинг фикрларини ўрганаётганда юқоридаги қоидага амал қилган ҳолда журналистик фаолиятни ташкиллаштиришлари сўралади.

ФОТО ВА ВИДЕО ТАСВИРГА ОЛИШ БҮЙИЧА ҚОИДА ВА ТАВСИЯЛАР

Фото ва видео тасвирга олиш жараёни **овоз беришнинг яширинлигини бузмаслиги** ва овоз берувчилар хоҳиш-иродасини назорат қилиш имконини бермаслиги шарт.

Шунинг учун бюллетенъ тўлдиришга мўлжалланган жойларда, яширин овоз бериш кабинасида **фото ва (ёки) видео тасвирга олиш тақиқланади**.

Фото ёки видео тасвирга олиш учун ОАВ вакили участка комиссияси аъзоларини, овоз берувчиларни ва референдум жараёнининг бошқа иштирокчиларини **хабардор қилиши лозим**.

Фото ва видео тасвирга олиш референдум жараёни иштирокчиларининг **конституциявий ҳуқуқлари, эркинликлари, шаъни ва қадр-қимматини камситмаган** ҳолда амалга оширилиши керак.

Ўзбекистонда ахборотлаштириш соҳасини, ахборотни излаш, олиш, тарқатиш ва ундан бошқача тарзда фойдаланиш масалаларини тартибга солишга қаратилган **қонун ҳужжатлари мавжуд**, булар:

- Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси;
- Ўзбекистон Республикасининг “Ахборотлаштириш тўғрисида”ги Қонуни;
- Ўзбекистон Республикасининг “Оммавий ахборот воситалари тўғрисида”ги Қонуни;
- Ўзбекистон Республикасининг “Ахборот эркинлиги принциплари ва кафолатлари тўғрисида”ги Қонуни;
- Ўзбекистон Республикасининг “Ахборот олиш кафолатлари ва эркинлиги тўғрисида”ги Қонуни;
- Ўзбекистон Республикасининг “Журналистлик фаолиятини ҳимоя қилиш тўғрисида”ги Қонуни;
- “Ўзбекистон Республикасининг референдуми тўғрисида”ги Қонун.

“Ахборотлаштириш түғрисида”ги Қонуннинг 12¹-моддасига мувофиқ,

журналист ёки блогер ахборотни жойлаштиришдан аввал унинг **түғрилигини текшириши**, шунингдек жойлаштирилган ахборотнинг **нотүғрилиги аниқланган** тақдирда, уни **дарҳол ўчириб ташлаши шарт**.

Интернет тармоғида “пост” ёки изоҳлар орқали бошқа шахсни **туҳмат ва ҳақорат** қилиш ҳамда қонунларга кўра жавобгарликка сабаб бўладиган бошқа ҳаракатларни содир этишда айбдор шахслар (ОАВ вакили ёки блогер ёхуд бошқа жисмоний шахс)

Ўзбекистон Республикаси **Маъмурӣ** жавобгарлик түғрисидаги кодексининг 40, 41 ва 202²-моддалари, Жиноят кодексининг 139, 140, 244¹-моддалари, Фуқаролик кодексининг 100-моддаси ҳамда бошқа қонун ҳужжатларига мувофиқ маъмурӣ, жиноий ва фуқаровий жавобгарликка тортилишлари мумкин.

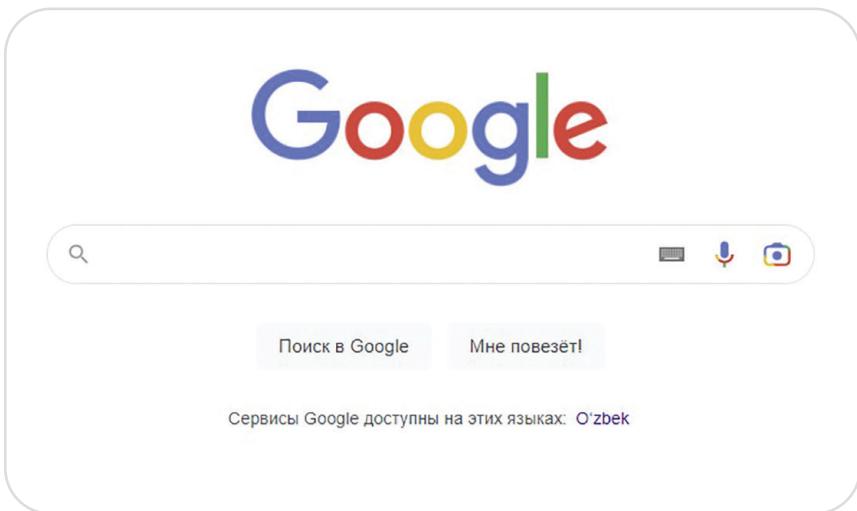

РЕФЕРЕНДУМ ДАВРИДА СОХТА ЯНГИЛИКЛАРНИ АНИҚЛАШ

ФЕЙК ФОТО

Фото фейкларни интернет тармоғи орқали аниқлаш осон.

Агар сиз Google Chrome браузеридан фойдалансангиз, расмнинг устига сичқонча кўрсаткичини олиб келинг ва ўнг тутгачасини босинг. Шунда “**Суратни Google дан топ**” пункти келиб чиқади.

ФЕЙК ЯНГИЛИК

Фейк янгиликларнинг сарлавҳаси асосан **жалб қилувчи** бўлади. Муаллифнинг хабар ёки мақоласини ўқиётгандага **унинг манбасига** эътибор қаратинг. Чунки айрим сайтлар реклама учун **кирувчилар сонини кўпайтириш** мақсадида фейк янгиликлар тарқатади.

Маълумотларни интернет жаҳон ахборот тармоғи орқали аниқлаштириб олиш имконияти мавжуд бўлмаса, **Марказий сайлов комиссиясининг Матбуот марказига** мурожаат қилинг.

УНУТМАНГ!

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 67-моддасида: “Оммавий ахборот воситалари эркинлар ва қонунга мувофиқ ишлайди. Улар ахборотнинг тўғрилиги учун белгиланган тартибда жавобгардирлар” деб қайд этилган.

УНУТМАНГ!

“Ахборот эркинлиги принциплари ва кафолатлари тўғрисида”ги Қонуннинг 7-моддасига биноан, ахборот ундан ҳамма эркин фойдаланиши мумкинлиги таъминланган ва ҳаққоний бўлиши керак. Ахборотни бузуб талқин этиш ва сохталаштириш тақиқланади. Оммавий ахборот воситалари ўзлари тарқатаётган ахборотнинг ҳаққонийлиги учун ахборот манбаи ва муаллифи билан биргаликда қонунда белгиланган тартибда жавобгар бўладилар.

РЕФЕРЕНДУМ ЖАРАЁНИНИНГ БОСҚИЧЛАРИ (КАЛЕНДАРЬ РЕЖА)

Овоз бериш куни:

2023 йил 30 апрель

16 март
2023 йил

“Ўзбекистон Республикасининг
референдуми тўғрисида”ги Қонунга
мувофиқ, референдум тайинлаш
тўғрисидаги қарор эълон қилинганидан
кейинги асосий тадбирлар қўйидагилардан
иборат:

20 марта
2023 йил

● Референдум округларини тузиш ва эълон
қилиш (мазкур Қонуннинг 15-моддаси)

25 марта
2023 йил

● Референдум ўтказувчи округ комиссиялари-
ни тузиш (мазкур Қонуннинг 19-моддаси)

30 марта

2023 йил

15 КУН ИЧИДА

Референдум участкаларини
түзиш ва эълон қилиш
(мазкур Қонуннинг 16-моддаси)

9 апрельгача

2023 йил

25 КУН ИЧИДА

Референдум ўтказувчи участка
комиссияларини түзиш
(мазкур Қонуннинг 21-моддаси)

**19 апрель
- 26 апрель**

2023 йил

Референдумга 10 КУН қолганда
бошланади, 3 КУН қолганда тўхтатилади

Муддатидан олдин овоз бериш
(мазкур Қонуннинг 35¹-моддаси)

10 маягача

2023 йил

**Овоз бериш якунлангандан
кейин 10 КУН ичидаги**

Референдумда қабул қилинган
қарорни эълон қилиш

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ
САЙЛОВ КОМИССИЯСИННИГ РАСМИЙ
МАНБАЛАРИ:**

saylov.uz

t.me/electionsuz

fb.com/uzelections

instagram.com/electionsuz

twitter.com/electionsuz

youtube.com/c/Markaziysaylovkomissiyasi

ok.ru/saylovuz

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИННИГ ҚОНУНИ
Ўзбекистон Республикасининг референдуми тўғрисида
(янги таҳрири)

I. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1-модда. Ўзбекистон Республикасининг референдуми

Ўзбекистон Республикасининг референдуми (бундан буён матнда референдум деб юритилади) Ўзбекистон Республикасининг қонунларини ва бошқа қарорларни қабул қилиш мақсадларида жамият ва давлат ҳаётининг энг мухим масалалари юзасидан фуқароларнинг умумхалқ овоз беришидир.

Референдум сайловлар билан бир қаторда халқ иродасининг бевосита ифодасидир.

Референдумда қабул қилинган қарорлар олий юридик кучга эга бўлади.

Агар референдумда қабул қилинган қарорларда бошқача тартиб назарда тутилган бўлмаса, референдумда қабул қилинган қарорлар фақат референдум йўли билан бекор қилиниши ёки ўзгартирилиши мумкин.

Референдум Ўзбекистон Республикасининг бутун ҳудудида ўтказилади.

2-модда. Референдум предмети бўлмайдиган масалалар

Қўйидаги масалалар референдум предмети бўлиши мумкин эмас:

Ўзбекистон Республикасининг ҳудудий яхлитлигини ўзгартириш;

Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети ва солиқлар;

амнистия ва афв этиш;

жамоат тартибини, аҳоли соғлиғи ва хавфсизлигини таъминлаш бўйича фавқулодда ва шошилинч чора-тадбирлар ўтказиш;

Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномаларидан келиб чиқадиган мажбуриятларни бажариш;

манрабдор шахсларни тайинлаш ва вазифасидан озод этиш.

3-модда. Референдум ўтказилишини истисно этадиган ҳолатлар

Ўзбекистон Республикасининг бутун ҳудудида жорий этилган ҳарбий вақт ёки фавқулодда ҳолат шароитларида, шунингдек ҳарбий вақт тугаган ёки фавқулодда ҳолат бекор қилингандан кейин уч ой давомида референдум ўтказилмайди.

Референдум натижалари расман эълон қилингандан кейин бир йил давомида мазмун ёки маъносига кўра худди шундай савол қўйилган референдум ўтказилмайди.

4-модда. Референдум тўғрисидаги қонунчилик

Референдум тўғрисидаги қонунчилик Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси, ушбу Қонун ва бошقا қонунчилик ҳужжатларидан иборатдир.

5-модда. Референдум ўтказишнинг асосий принциплари

Референдум фуқароларнинг ўз хоҳиш-иродасини умумий, тенг ва тўғридан-тўғри билдириши асосида яширин овоз бериш йўли билан ўтказилади.

Ўзбекистон Республикаси фуқароларининг референдумда иштирок этиши ихтиёрий ва эркиндир. Ўзбекистон Республикаси фуқароларини референдумда иштирок этишга ёки иштирок этмасликка мажбур қилиш мақсадида уларга, шунингдек хоҳиш-иродасини эркин билдиришига таъсир кўрсатишга ҳеч ким ҳақли эмас.

Ўзбекистон Республикаси фуқаролари референдумда тенг асосларда иштирок этадилар. Ҳар бир фуқаро бир овозга эга бўлади.

Референдумга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш очиқ ва ошкора амалга оширилади.

Фуқароларнинг ўз хоҳиш-иродасини билдириши назорат қилинишига йўл қўйилмайди.

Ўзбекистон Республикаси фуқаролари референдумда бевосита иштирок этадилар.

6-модда. Референдумда иштирок этиш ҳуқуқи

Референдум ўтказиладиган кунга қадар ёки референдум кунида ўн саккиз ёшга тўлган Ўзбекистон Республикасининг ҳар бир фуқароси референдумда иштирок этиш ҳуқуқига эгадир.

Ўзбекистон Республикаси худудидан ташқарида истиқомат қилаётган ёки турган Ўзбекистон Республикасининг фуқароси референдумда иштирок этишга тўла ҳақлидир.

Суд томонидан муомалага лаёқатсиз деб топилган фуқаролар, шунингдек оғир ва ўта оғир жиноятлар содир этганилиги учун суд ҳуқмни билан озодликдан маҳрум этиш тарзидаги жазони ижро этиш муассасаларида сақланаётган шахслар референдумда иштирок этиш ҳуқуқига эга эмаслар.

Келиб чиқиши, ижтимоий ва мулкий мавқеи, ирқий ва миллий мансублиги, жинси, маълумоти, тили, динга муносабати, машғулотининг тури ва хусусиятига қараб фуқароларнинг референдумда қатнашиш ҳуқуқларини бевосита ёки билвосита чеклаш ман этилади.

7-модда. Референдумга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказишда ошкоралик

Референдумга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказишда қатнашаётган давлат органлари ва жамоат бирлашмалари ўз фаoliyatларини ошкора амалга оширадилар.

Референдумга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказишни референдум ўтказувчи комиссиялар амалга оширадилар. Улар фуқароларни ўз ишларидан, округлар, овоз бериш участкалари тузилганлиги, комиссияларнинг таркиби, уларнинг жойлашган манзили ва иш вақтидан воқиф этадилар, овоз берувчи фуқароларнинг рўйхатлари билан таниширадилар, овоз бериш якунларидан хабардор қиладилар.

Ўзбекистон Республикасининг оммавий ахборот воситалари референдумга тайёргарликнинг бориши ва у қандай ўтаётганлигини ёритиб борадилар.

8-модда. Референдумга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказишида очиқлик

Референдумга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказишига доир барча тадбирларда сиёсий партиялардан, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларидан, фуқаролар ташаббускор гурухларидан кузатувчилар, оммавий аҳборот воситаларининг вакиллари, бошқа давлатлар ва халқаро ташкилотлардан кузатувчилар қатнашиш ҳуқуқига эгадирлар. Уларнинг ваколатлари тегишли ҳужжатлар билан тасдиқланган бўлиши керак.

Манфаатдор ташкилотлар, фуқаролар ташаббускор гурухлари ўз кузатувчилари тўғрисида округ комиссияларига референдум ўтказилишига кечи билан ўн кун қолганида маълум қиласидар.

Референдум ўтказувчи округ комиссияси манфаатдор ташкилотдан, фуқаролар ташаббускор гурухидан ариза олганидан кейин беш кун ичida мандатни кузатувчи учун беради. Бошқа давлатлардан ва халқаро ташкилотлардан кузатувчиларга мандатлар Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси томонидан берилади.

9-модда. Кузатувчиларнинг ҳуқуқлари

Кузатувчилар қўйидаги ҳуқуқларга эга:

референдум ўтказувчи округ ва участка комиссияларининг мажлисларида ҳозир бўлиш;

референдум участкасида ҳозир бўлиш, тайёргарлик ишларининг боришини, яширин овоз бериш кабиналарининг ёки хоналарининг жойлаштирилишини ва овоз бериш қутиларининг муҳрланишини, фуқароларнинг рўйхатга олинишини, овоз бериш бюллетеңларининг уларга берилишини кузатиш;

овозларни санаб чиқишида ва референдум ўтказувчи участка комиссиясининг овоз бериш якунлари тўғрисидаги баёнини тузишда ҳозир бўлиш;

овоз бериш натижалари тўғрисидаги ҳужжатларнинг тегишли референдум ўтказувчи комиссия томонидан тасдиқланган нусхаларини сўраш ва олиш;

агар референдумда ушбу Қонуннинг бузилишига йўл қўйилган деб ҳисоблаш учун асос бўлса, ўз кузатувлари тўғрисида референдум ўтказувчи юқори комиссияга маълум қилиш.

Кузатувчиларга қўйидагилар ман этилади:
овоз берувчи овоз бериш бюллетенига ўз белгисини қўяётган
пайтда овоз бериш кабинасида ёки хонасида бўлиш;
овоз берувчиларга таъсир ўтказиш, бирон-бир ташвиқот
материали ёки адабиёти тарқатиш;
овоз берувчилардан улар қандай овоз берганликларини
суриншириш ёки уларга овоз бериш бюллетенига белги қўйишида
бирон-бир тарзда ёрдам кўрсатиш;
референдум ўтказувчи участка комиссиясининг фаолиятига,
шу жумладан овоз бериш қутиларини муҳрлаш, уларни очиш,
овозларни санаб чиқиш чоғида аралашиш.

Кузатувчилар ҳарбий қисмларда, қамоқда сақлаш ва
озодликдан маҳрум этиш жойларида тузилган референдум
участкаларига бориши ҳақида референдум ўтказувчи участка
комиссиясини камидаги уч кун олдин хабардор қилиши керак.

10-модда. Референдумга қўйилган масалалар юзасидан ташвиқот олиб бориш

Ўзбекистон Республикаси фуқаролари, жамоат бирлашмалари,
фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари референдум
ўтказилишини ёқлаб ёки унга қарши, референдумга қўйилаётган
қонун лойиҳаси, амалдаги қонун ёки бошқа масалани ёқлаб ёки
унга қарши монеликсиз ташвиқот олиб боришга ҳақлидирлар.

Референдумга қўйиладиган масалалар юзасидан ташвиқот
олиб бориш мақсадида радио, телевидение ва бошқа оммавий
ахборот воситаларидан фойдаланиш мумкин.

Ташвиқотни фуқароларга бепул ёки имтиёзли шартларда
товарлар бериш, хизматлар кўрсатиш (ахборот хизматлари
бундан мустасно), шунингдек пул маблағлари тўлаш билан қўшиб
олиб бориш тақиқланади.

Референдум ўтказиладиган кунда ва референдумни ўтказиш-
га бир кун қолганда ташвиқот юритишга йўл қўйилмайди.

II. РЕФЕРЕНДУМНИ ТАЙИНЛАШ

11-модда. Референдумни ўтказиш ташаббуси

Референдумни ўтказиш ташаббуси билан:

Ўзбекистон Республикаси фуқаролари;

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг палаталари;

Ўзбекистон Республикаси Президенти чиқиши мумкин.

Ушбу модданинг биринчи қисмида кўрсатиб ўтилган субъектлар референдум ўтказиш тўғрисидаги ташаббусни кўрсатишда, референдумга қўйиладиган қонун лойиҳасини ёки ўзга қарор лойиҳасини ишлаб чиқишида, шунингдек масала таърифини (моҳиятининг аниқ ифодасини) белгилашда тенг ҳуқуқларга эгадирлар.

12-модда. Ўзбекистон Республикаси фуқароларининг референдумни ўтказиш ташаббусини амалга ошириш тартиби

Ўзбекистон Республикаси фуқаролари агар, референдумда иштирок этиш ҳуқуқига эга бўлган фуқаролар умумий сонининг камидা беш фоизини ташкил этган фуқаролар имзоси тўпланган бўлса, башарти бунда имзолаётган фуқаролар микдори ҳар бир маъмурий-ҳудудий тузилма (Қорақалпоғистон Республикаси, вилоят ва Тошкент шаҳри) бўйича бир текис ва мутаносиб равишда тақсимланган бўлса, референдумни ўтказиш ташабbusи ҳуқуқини амалга оширадилар.

Ўзбекистон Республикасининг референдумда иштирок этиш ҳуқуқига эга бўлган ҳар бир фуқароси ёки фуқаролар гурӯҳи референдумни ўтказиш тўғрисидаги ташаббусни қўллаб-қувватловчи имзоларни тўплаш учун камида юз кишидан иборат ташаббускор гурӯхни тузиши мумкин.

Фуқаролар ташаббускор гурӯҳининг ваколатли вакили гурӯхни рўйхатдан ўтказишни сўраб Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясига ариза билан мурожаат этади. Аризага қўйидагилар илова қилинади:

фуқаролар ташаббускор гурӯҳи аъзоларининг фамилияси, исми, отасининг исми, түғилган санаси, турар жой манзили, паспортининг ёки идентификацияловчи ID-картасининг серияси ва рақами кўрсатилган рўйхати;

фуқаролар ташаббускор гурӯҳи йиғилишининг ваколатли вакилни тайинлаш тўғрисидаги қарори ва унинг номига қонунда белгиланган тартибда расмийлаштирилган ишончнома;

фуқаролар ташаббускор гурӯҳи референдум ўтказиш тӯғрисида ташаббус кўрсатиб қарор қабул қилган йиғилишинг баёни;

референдумга олиб чиқиш учун фуқаролар ташаббускор гурӯҳи таклиф этаётган масаланинг (масалаларнинг) таърифи.

Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси тақдим этилган ҳужжатларнинг ушбу Қонун талабларига мувофиқлигини аниқлагач, улар тушган кундан эътиборан беш кун ичida фуқаролар ташаббускор гурӯҳини рўйхатга олиш ёки рўйхатга олишни рад этиш тӯғрисида қарор қабул қиласди.

Фуқаролар ташаббускор гурӯҳини рўйхатга олиш тӯғрисида қарор қабул қилинганидан кейин ваколатли вакилга тегишли рўйхатдан ўтганлик гувоҳномаси берилади.

Фуқаролар ташаббускор гурӯҳини рўйхатга олиш рад этилгани тақдирда Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси асосли жавоб беради.

Фуқаролар ташаббускор гурӯҳи ўзининг ваколатли вакили рўйхатдан ўтганлик гувоҳномасини олганидан кейингина референдумни ўтказиш ташаббусини қўллаб-қувватловчи имзолар тўплашга ҳақлидир. Бунда фуқароларнинг илгари тўпланган имзолари ҳисобга олинмайди. Фуқаролар ташаббускор гурӯҳига берилган рўйхатдан ўтганлик гувоҳномаси уч ой мобайнида ҳақиқийдир. Имзолар тўплаш бўйича харажатларни фуқаролар ташаббускор гурӯҳи қиласди.

Имзо варақасида референдумга қўйилаётган масаланинг таърифи бўлиши керак.

Фуқаролар имзо варақасида ўз фамилияси, исми, отасининг исми, туғилган санаси, турар жой манзили, паспортининг ёки идентификацияловчи ID-картасининг серияси ва рақамини, шунингдек имзо қўйилган санани кўрсатадилар.

Референдумга қонун лойиҳаси қўйилган тақдирда, имзолар тўплашни ўтказаётган шахс фуқаронинг талабига биноан шу қонун лойиҳасининг матнини тақдим этиши керак.

Имзо варақасини имзоларни тўплаган шахс, шунингдек фуқаролар ташаббускор гурӯҳининг ваколатли вакили тасдиқладилар, бунда улар ўз фамилияси, исми, отасининг исми,

турар жой манзили, паспортининг ёки идентификацияловчи ID-картасининг серияси ва рақамини кўрсатадилар.

Фуқароларнинг имзосини тўплаш иш, хизмат, ўқув, турар жойида, шунингдек ташвиқот қилиш ва имзолар тўплаш қонун ҳужжатлари билан тақиқланмаган бошқа жойларда ўтказилади. Бунда имзолар тўплаётган шахс фуқароларни ҳар қандай шаклда мажбурлаши ва ўзига оғдириб олишига йўл қўйилмайди.

Имзолар тўпланганидан кейин Қорақалпоғистон Республикаси, ҳар бир вилоят ва Тошкент шаҳри бўйича алоҳида алоҳида жилдларга тикилган имзо варақалари, шунингдек фуқаролар ташаббускор гуруҳининг якуний баёни фуқаролар ташаббускор гуруҳининг ваколатли вакили томонидан Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясига топширилади.

Хужжатларни тақдим этган шахсга Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси хужжатлар қабул қилиб олинган сана ва вақт кўрсатилган маълумотнома беради.

Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси тушган хужжатларнинг ушбу Қонун талабларига мувофиқлигини текширади ва имзо варақалари тушган кундан эътиборан ўн кун ичida Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатасига ўз хуносасини юборади ҳамда бу ҳақда Ўзбекистон Республикаси Президентини хабардор қиласди.

Агар текшириш натижасида имзоларни қалбакилаштириш ҳоллари, ушбу Қонуннинг бошқа бузилишлари аниқланса, Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси референдум ўтказиш тўғрисидаги ташаббус ҳақиқий эмаслиги ҳақида қарор чиқаради. Мазкур қарор нусхаси фуқаролар ташаббускор гуруҳига юборилади.

13-модда. Референдум тайинлаш ҳуқуқи

Референдум Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси томонидан тайинланади.

Ўзбекистон Республикаси Президенти референдум ўтказиш ташаббускори бўлган тақдирда у Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига мурожаат этиши ёки референдум ўтказиш тўғрисида ўз қарорини қабул қилиши мумкин.

Референдумга қўйилаётган масаланинг матни референдум тайинланганда маъқулланади.

14-модда. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг палаталари томонидан референдумни тайинлаш тартиби

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатаси референдум ўтказиш ташаббусини кўрсатиш тўғрисидаги материалларни ва масъул қўмитанинг хуносасини икки ҳафта ичida кўриб чиқиб, қўйидаги қарорлардан бирини қабул қилиши мумкин:

референдумни тайинлаш ва уни ўтказишни таъминлаш чоратадбирлари тўғрисида;

референдум ўтказиш тўғрисидаги ташаббусни рад этиш ҳақида;

референдум ўтказиш тўғрисидаги ташаббусда таклиф қилинган қонунни ёки бошқа қарорни референдум ўтказмасдан туриб қабул қилиш ҳақида.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг референдум масаласига доир қарори мазкур қарор қабул қилинган кундан эътиборан уч кун ичida Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Сенатига, шунингдек референдум ўтказиш ташаббускорларига юборилади.

Агар Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатаси референдум ўтказиш тўғрисидаги ташаббусни рад этиш ҳақида қарор қабул қилса, айни шу мазмун ёки маънодаги таъриф билан референдум ўтказиш тўғрисидаги масала Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатасига кўриб чиқиш учун бир йил ўтганидан кейингина такроран киритилиши мумкин.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Сенати референдум ўтказиш ташаббусини кўрсатиш тўғрисидаги материалларни, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг референдум ўтказиш ва референдум ўтказиладиган санани тайинлаш тўғрисидаги қарорини, шунингдек масъул қўмитанинг мазкур масала бўйича хуносасини икки ҳафта ичida кўриб чиқиб, қўйидаги қарорлардан бирини қабул қилиши мумкин:

референдумни тайинлаш ва уни ўтказиши таъминлаш чоратадбирлари тўғрисида;

референдум ўтказиш тўғрисидаги ташаббусни рад этиш ҳақида.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг референдум масаласига доир қарори мазкур қарор қабул қилинган кундан эътиборан уч кун ичида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисингин Қонунчилик палатасига, шунингдек референдум ўтказиш ташаббускорларига юборилади.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисингин Сенати референдумни ўтказиш ва референдум ўтказиладиган санани тайинлаш тўғрисида қарор қабул қилган тақдирда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг ва Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасингин мазкур масалага доир қарорлари Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисингин Сенати ушбу масала юзасидан қарор қабул қилган кундан эътиборан кечи билан уч кун ичида матбуотда ва бошқа оммавий ахборот воситаларида эълон қилинади.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг референдумни ўтказиш ва референдум ўтказиладиган санани тайинлаш тўғрисидаги қарорларида уни ўтказиш санаси белгиланади, бунда овоз бериш палаталаринг қарорлари эълон қилинган кундан эътиборан бир ярим ойдан уч ойгача бўлган даврда исталган кунга тайинланиши мумкин.

III. РЕФЕРЕНДУМ ОКРУГЛАРИ ВА УЧАСТКАЛАРИ

15-модда. Референдум округларини тузиш

Референдум округлари Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси томонидан Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри чегараларида тузилади.

Референдум округларининг референдумда иштирок этиш хуқуқига эга бўлган фуқаролар сони ва референдум ўтказувчи округ комиссиялари жойлашган ер кўрсатилган рўйхатлари референдум тайинлаш тўғрисидаги қарор эълон қилинганидан кейин кечи билан беш кун ичида Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси томонидан эълон қилинади.

16-модда. Референдум участкалари тузиш тартиби ва нормаси

Референдум участкалари туманлар, шаҳарлар, шаҳарлардаги туманларнинг чегараларини инобатга олган ҳолда, референдумда иштирок этиш ҳуқуқига эга бўлган фуқароларга мумкин қадар кўпроқ қулийлик яратиш мақсадида тузилади. Референдум участкалари ҳарбий қисмлар, санаторийлар, дам олиш үйлари, касалхоналар ва бошқа стационар даволаш муассасаларида, олис ва бориш қийин бўлган ерлардаги фуқаролар турган жойларда қамоқда сақлаш ва озодликдан маҳрум этиш жойларида ҳам тузилади. Бу участкалар ўзлари жойлашган ердаги референдум округларига киради.

Референдум участкалари Ўзбекистон Республикасининг хорижий давлатлардаги дипломатик ва бошқа ваколатхоналари ҳузурида тузилиши мумкин. Ўзбекистондан ташқарида тузиладиган референдум участкаларини тегишли округга биркитиш тўғрисидаги масала Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси томонидан ҳал этилади.

Референдум участкалари туманлар, шаҳарлар ҳокимларининг тақдимномасига биноан референдум ўтказувчи округ комиссиялари томонидан тузилади. Ҳарбий қисмларда референдум участкалари қисмлар ёки ҳарбий қўшилмалар командирларининг тақдимномасига биноан тузилади. Ўзбекистон Республикасининг хорижий давлатлардаги дипломатик ва бошқа ваколатхоналари ҳузурида референдум участкалари Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлигининг тақдимномасига биноан Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси томонидан тузилади.

Референдум участкалари референдум тайинлаш тўғрисидаги қарор эълон қилинганидан кейин ўн беш кундан кечикмай тузилади. Ҳарбий қисмларда, Ўзбекистон Республикасининг хорижий давлатлардаги дипломатик ва бошқа ваколатхоналари ҳузурида, шунингдек олис ва бориш қийин бўлган ерларда, қамоқда сақлаш ва озодликдан маҳрум этиш жойларида ҳам референдум участкалари ана шу муддатда, айрим ҳолларда

эса истисно тариқасида референдум үтказишга камида беш кун қолганда тузилади.

Референдум участкалари референдумда иштирок этиш хуқуқига эга бўлган фуқароларнинг, қоида тариқасида, камида йигирма ва қўпи билан уч минг нафаридан иборат этиб тузилади.

IV. РЕФЕРЕНДУМ ҮТКАЗУВЧИ КОМИССИЯЛАРНИ ТУЗИШ ВА УЛАРНИНГ ВАКОЛАТЛАРИ

17-модда. Референдум үтказувчи комиссиялар

Референдумни ташкил этиш ва үтказиш қўйидаги комиссиялар томонидан амалга оширилади:

Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси;
референдум үтказувчи округ комиссиялари;
референдум үтказувчи участка комиссиялари.

Референдум үтказиш билан бир вақтда Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатасига, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгесига, вилоят, туман ва шаҳар ҳокимият вакиллик органларига сайловлар үтказиладиган бўлса, референдумни үтказиш тегишли сайлов комиссиялари зиммасига юкланиши мумкин.

18-модда. Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясининг ваколатлари

Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси:

Ўзбекистон Республикасида референдум үтказиш учун ташкил этиладиган референдум үтказувчи комиссиялар тизимига бошчилик қиласи, Ўзбекистон Республикасининг бутун ҳудудида ушбу Қонуннинг ижроси устидан назоратни амалга оширади, унинг бир хилда қўлланилишини таъминлайди;

референдум үтказувчи комиссиялар фаолиятини услубий жиҳатдан таъминлашни амалга оширади, референдумни ташкил этиш масалалари юзасидан ўз ваколатлари доирасида қарорлар қабул қиласи, йўриқномалар чиқаради, низомларни тасдиқлайди ва тушунтиришлар беради;

Ўзбекистон Республикаси сайловчиларининг ягона электрон рўйхатидан фойдаланишга доир фаолиятга умумий раҳбарликни ва бу фаолиятни мувофиқлаштиришни амалга оширади;

референдумни ўтказувчи округларни тузади;

Ўзбекистон Республикасининг чет давлатлардаги дипломатик ва бошқа ваколатхоналари хузурида тузилган референдум участкаларини тегишли округларга бириктириш тўғрисидаги масалаларни ҳал этади;

референдумни ўтказувчи округ комиссияларини тузади, шунингдек уларнинг жойлашган ери тўғрисидаги маълумотларни эълон қиласди;

референдумни ўтказувчи комиссиялар таркибига ўзгартишлар киритиш тартибини белгилайди;

агар референдумни ўтказувчи округ комиссияларининг қарорлари ушбу Қонунга зид бўлса, ушбу қарорларни мустақил равишда ёки Ўзбекистон Республикаси Бош прокурорининг тақдимномасига биноан бекор қиласди;

чет давлатларнинг, халқаро ташкилотларнинг референдумдаги кузатувчиларига мандатлар беради;

референдумга тайёргарлик кўриш ҳамда уни ўтказишга доир харажатлар сметасини ишлаб чиқади ва тасдиқлади, пул маблағларини референдумни ўтказувчи комиссияларга тақсимлайди, референдумни ўтказувчи комиссияларнинг бинолар, транспорт ва алоқа воситалари билан таъминланишини назорат қиласди, референдумни моддий-техник жиҳатдан таъминлашга доир бошқа масалаларни кўриб чиқади;

сиёсий партияларнинг кузатувчилари, фуқароларнинг ташаббускор гурӯхлари, оммавий ахборот воситалари вакиллари, бошқа давлатлар, халқаро ташкилотларнинг кузатувчилари учун мандат намунасини белгилайди;

референдумда овоз бериш бюллетеңларининг, референдумда иштирок этиш ҳуқуқига эга фуқаролар рўйхатларининг, имзо варақаларининг, референдум ўтказувчи комиссиялар баённомаларининг ҳамда бошқа ҳужжатларнинг намуналари ҳамда шаклларини, овоз бериш қутиларининг ва референдум ўтказувчи комиссиялар муҳрларининг намуналарини, уларни сақлаш тартибини белгилайди;

референдум ўтказувчи комиссиялар, сиёсий партиялар, вазирликлар, давлат қўмиталари ва идоралар, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари, бошқа давлат органлари ҳамда нодавлат нотижорат ташкилотлари вакилларининг референдумга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш билан боғлиқ масалалар юзасидан маълумотларини эшигади;

референдумнинг натижаларини аниқлайди ва референдум якунларини эълон қиласди;

овоз берувчи фуқароларнинг ва референдум бошқа иштирокчиларининг мурожаатларини кўриб чиқади ҳамда улар юзасидан қарорлар қабул қиласди, бундан референдум ўтказувчи комиссияларнинг ҳаракатлари ва қарорлари устидан берилган шикоятлар мустасно;

ушбу Қонуннинг талаблари бузилганлиги тўғрисидаги материалларни судга ёки ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларга топширади;

хорижий мамлакатлардаги референдумларни кузатишда иштирок этади, шу жумладан ҳалқаро ташкилотларнинг миссиялари таркибида иштирок этади;

ҳалқаро ташкилотларни, чет давлатларнинг сайлов органларини ва вакилларини референдумни кузатиш учун таклиф этади;

референдумни ташкил этиш ва ўтказиш билан боғлиқ ҳужжатларнинг идоравий архивларга топширилишини таъминлайди;

жамоатчилик, оммавий ахборот воситалари билан алоқаларни мустаҳкамлайди ва ривожлантиради.

Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясининг ушбу Қонун билан тартибга солинмаган ваколатлари Ўзбекистон Республикасининг Сайлов кодекси ва сайлов тўғрисидаги бошқа қонун ҳужжатлари билан ҳам тартибга солинади.

19-модда. Референдум ўтказувчи округ комиссиясини тузиш

Референдум ўтказувчи округ комиссияси референдум тайинлаш тўғрисидаги қарор эълон қилинганидан кейин Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси

томонидан ўн кундан кечикмай комиссия раиси, раис ўринбо-сари, котибидан ва комиссиянинг саккиз – ўн саккиз нафар бошқа аъзоларидан иборат таркибда тузилади.

Референдум ўтказувчи округ комиссиялари аъзолигига номзодлар Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгесининг, халқ депутатлари вилоятлар ва Тошкент шаҳар Кенгашларининг мажлисларида муҳокама қилинади ҳамда референдум тайинлаш тўғрисидаги қарор эълон қилинганидан кейин етти кундан кечикмай Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси томонидан тасдиқлаш учун тавсия этилади.

20-модда. Референдум ўтказувчи округ комиссиясининг ваколатлари

Референдум ўтказувчи округ комиссияси:

1) тегишли округ ҳудудида ушбу Қонун ижросини назорат қиласди;

2) референдум участкаларини тузади, округ бўйича уларнинг тартиб рақамини белгилайди, манзилини кўрсатган ҳолда уларнинг рўйхатини эълон қиласди;

3) референдум ўтказувчи участка комиссияларини тузади ҳамда уларнинг таркиби ва жойлашган манзили тўғрисидаги маълумотларни эълон қиласди;

4) референдум ўтказувчи участка комиссияларининг фаолиятини мувофиқлаштириб боради;

5) маблағларни референдум ўтказувчи участка комиссиялари ўртасида тақсимлайди, участка комиссияларининг бинолар, транспорт, алоқа воситалари билан таъминланишини назорат қиласди ва округда референдумни моддий-техника жиҳатидан таъминлашнинг бошқа масалаларини кўриб чиқади;

6) референдумга қўйилган масаланинг мазмунини тушунтиришга қаратилган тадбирларни ўтказишда оммавий ахборот воситаларига кўмаклашади;

7) маҳаллий давлат ҳокимияти органлари вакилларининг, жамоат бирлашмалари, корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар раҳбарларининг референдумга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш билан боғлиқ масалалар юзасидан ахборотларини тинглайди;

8) овоз берувчи фуқароларнинг рўйхатлари тузилиши ва уларнинг ҳамма танишиб чиқиши учун тақдим этилишини кузатиб боради;

9) референдум ўтказувчи участка комиссияларини овоз бериш бюллетенлари билан таъминлайди;

10) округ бўйича овоз бериш якунларини аниқлайди ва Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясига тақдим этади;

11) овоз берувчи фуқароларнинг ва референдум бошқа иштирокчиларининг мурожаатларини кўриб чиқади ҳамда улар юзасидан қарорлар қабул қиласди, бундан референдум ўтказувчи комиссияларнинг ҳаракатлари ва қарорлари устидан берилган шикоятлар мустасно;

12) ушбу Қонун ва бошқа қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ ўзга ваколатларни амалга оширади.

21-модда. Референдум ўтказувчи участка комиссиясини тузиш

Референдум ўтказувчи участка комиссияси референдум тайинлаш тўғрисидаги қарор эълон қилинганидан кейин округ комиссияси томонидан йигирма беш кундан кечикмай беш – ўн тўққиз нафар аъзодан, шу жумладан комиссия раиси, раис ўринбосари ва котибидан иборат таркибда тузилади.

Референдум ўтказувчи участка комиссияси таркибининг сони зарур бўлган ҳолларда кўпайтирилиши ёки камайтирилиши мумкин.

Ўзбекистон Республикасининг хорижий давлатлардаги дипломатик ва бошқа ваколатхоналари ҳузурида референдум ўтказувчи участка комиссияси раисининг вазифаларини уларнинг раҳбари амалга оширади.

Референдум ўтказувчи участка комиссияси аъзолигига номзодлар фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, жамоат бирлашмалари, корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар томонидан таклиф этилиб, бу номзодлар ҳалқ депутатлари туман, шаҳар Кенгашларининг мажлисларида муҳокама қилинади ҳамда тегишли референдум ўтказувчи округ комиссиясига тасдиқлаш учун тавсия этилади.

22-модда. Референдум ўтказувчи участка комиссиясининг ваколатлари

Референдум ўтказувчи участка комиссияси:

1) участка бўйича референдумда иштирок этиш хуқуқига эга бўлган фуқароларнинг рўйхатини тузади;

2) фуқароларни овоз берувчи фуқаролар рўйхати билан таниширади, рўйхатда йўл қўйилган хатолар ва ноаниқликлар тўғрисидаги аризаларни қабул қиласди ва кўриб чиқади ҳамда рўйхатга тегишли ўзгартишлар киритиш тўғрисидаги масалани ҳал этади;

4) аҳолини овоз бериш ўтказиладиган кун ва жой тўғрисида хабардор этади;

5) овоз бериш хоналари, кабиналари ва қутилари ҳамда бошқа ашёлар тайёрлаб қўйилишини таъминлайди;

6) референдум участкасида овоз беришни ташкил этади;

7) референдум участкасида берилган овозларни ҳисоблаб чиқади;

8) овоз беришга тайёргарлик кўриш ва овоз беришни ўтказиш масалалари юзасидан тушган ариза ва шикоятларни кўриб чиқади ҳамда улар юзасидан қарорлар қабул қиласди;

9) ушбу Қонун ва бошқа қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ ўзга ваколатларни амалга оширади.

23-модда. Референдум ўтказувчи округ ва участка комиссияларига аъзолик

Йигирма бир ёшга тўлган, ўрта ёки олий маълумотга, қоида тариқасида, сайловга ҳамда референдумларга тайёргарлик кўриш ва уларни ўтказиш борасида иш тажрибасига эга бўлган, аҳоли ўртасида обрў-эътибор қозонган фуқаролар референдум ўтказувчи округ ва участка комиссиясининг аъзолари бўлиши мумкин.

Сиёсий партияларнинг аъзолари, вилоят, туман ва шаҳар ҳокимлари, прокуратура органларининг, судларнинг мансабдор шахслари, фуқароларнинг ташаббускор гурӯхи таркибига кирувчи шахслар референдум ўтказувчи округ ва участка комиссиясининг аъзоси бўлиши мумкин эмас.

Референдум ўтказувчи участка комиссияси аъзоларининг ярмидан кўпини бир ташкилотда ишлайдиган шахслар ташкил этадиган бўлса, улар ушбу комиссия таркибига тавсия этилиши мумкин эмас, бундан Ўзбекистон Республикасининг чет давлатлардаги дипломатик ва бошқа ваколатхоналари ҳузурида, ҳарбий қисмларда, санаторийларда ва дам олиш уйларида, касалхоналарда ҳамда бошқа стационар даволаш муассасаларида, қамоқда сақлаш ва озодликдан маҳрум қилиш жойларида ташкил этилган референдум ўтказувчи участка комиссиялари мустасно.

Комиссиянинг аъзоси шахсан берган аризасига мувофиқ, шунингдек ваколатларидан маҳрум этилган тақдирда ўз вазифасини бажаришдан озод қилиниши мумкин.

Комиссия аъзосини ваколатларидан маҳрум этиш ҳуқуқи комиссияни тузган органга тегишли бўлиб, комиссия аъзоси ушбу Қонун талабларини бузган ёки ўз вазифаларини мунтазам равишда эътиборсиз қолдириб келган тақдирда ўз ваколатларидан маҳрум этилади.

Зарурат бўлганда комиссиянинг янги аъзоси ушбу Қонунда белгиланган тартибда тасдиқланади.

Айни бир шахс референдум ўтказувчи фақат битта комиссияга аъзо бўлиши мумкин.

24-модда. Референдум ўтказувчи комиссияларнинг ишини ташкил этиш ва уларнинг ваколат муддати

Агар референдум ўтказувчи комиссиянинг мажлисида шу кунги комиссия таркибининг камида учдан икки қисми иштирок этса, мажлис ваколатли ҳисобланади. Комиссия қарори очиқ овоз бериш орқали комиссия умумий таркибининг кўпчилик овози билан қабул қилинади. Қарорга рози бўлмаган комиссия аъзолари ўзларининг алоҳида фикрларини баён этишга ҳақлидирлар, бу фикр ёзма шаклда баёнга илова қилинади. Агар овозлар тенг бўлинниб қолса, раислик қилувчининг овози ҳал қилувчи кучга эга бўлади.

Референдум ўтказувчи комиссиянинг ўз ваколатлари доирасида қабул қилган қарори қуий комиссиялар, шунингдек барча давлат органлари, жамоат бирлашмалари, ҳарбий

қисмларнинг, корхона, муассаса ва ташкилотлар раҳбарлари-нинг ижроси учун мажбурийдир.

Референдум ўтказувчи комиссиянинг раиси, раис ўринбосари, котиби ёки бошқа аъзоларидан бири комиссиянинг қарорига биноан референдумга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш даврида ишлаб чиқариш ёки хизмат вазифаларини бажаришдан озод қилиниши мумкин. Бунда референдум ўтказиш учун ажратиладиган маблағлар ҳисобидан унинг ўртacha ойлик иш ҳақи сақлаб қолинади.

Референдум ўтказувчи комиссияларнинг аъзоларига референдумга тайёргарлик кўриш ҳамда уни ўтказишга доир харажатлар сметасида кўрсатилган миқдорда транспорт, овқатланиш харажатларининг ва бошқа харажатларнинг ўрнини қоплаш мақсадида компенсация тўланади.

Давлат органлари ва жамоат бирлашмалари органлари, корхоналар, муассасалар, ташкилотлар, мансабдор шахслар референдум ўтказувчи комиссияларга ўз ваколатларини амалга оширишлари учун ёрдам беришлари, уларнинг иши учун зарур маълумотларни тақдим этишлари шарт.

Давлат органлари, корхоналар, муассасалар, ташкилотлар керакли бинолар ва жиҳозларни референдум ўтказувчи комиссиялар ихтиёрига бепул бериб турадилар.

Референдум ўтказувчи комиссия референдумга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш билан боғлиқ масалалар юзасидан давлат органларига ва жамоат бирлашмалари органларига, корхоналар, муассасалар ва ташкилотларга, мансабдор шахсларга мурожаат қилиш ҳуқуқига эга. Улар қўйилган масалани кўпι билан уч кун ичida кўриб чиқишлари ва референдум ўтказувчи комиссияга жавоб қайтаришлари шарт.

Референдум ўтказувчи округ ва участка комиссиялари референдум натижалари эълон қилинганидан кейин ўз фаолиятларини тутгатади.

25-модда. Референдум ўтказувчи комиссияларнинг қарорлари устидан тушган шикоятларни кўриб чиқиш

Фуқаролар, шунингдек кузатувчилар референдум ўтказувчи комиссияларнинг қарорлари устидан ушбу қарор қабул

қилинганидан кейин беш күн ичидә судга шикоят қилиши мүмкін. Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясининг қарорлари устидан қарор қабул қилинганидан кейин беш күн ичидә Ўзбекистон Республикаси Олий судига шикоят қилиниши мүмкін. Шикоят келиб түшганидан кейин уч күн ичидә, агар референдумга олти күндан кам вақт қолган бўлса, дарҳол кўриб чиқлади. Шикоят берган шахслар шикоятни кўриб чиқиша бевосита иштирок этиш ҳуқуқига эга.

25¹-модда. Референдум ўтказувчи комиссиялар томонидан жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатларини кўриб чиқиш тартиби

Референдум ўтказувчи комиссиялар референдумни ўтказиш даврида жисмоний ва юридик шахсларнинг ушбу Қонун талаблари бузилганлиги ёки референдумни ташкил этишнинг бошқа масалалари хусусида ўзига келиб түшган мурожаатларни ўз ваколатлари доирасида кўриб чиқиши, ушбу мурожаатлар бўйича текширувлар ўтказиши ва уч кунлик муддатда уларга ёзма жавоблар бериши, референдумга камида олти күн қолганида ёки овоз бериш куни келиб түшган мурожаатларни эса дарҳол кўриб чиқиб, жавоб қайтариши шарт, бундан референдум ўтказувчи комиссияларнинг ҳаракатлари ва қарорлари устидан берилган шикоятлар мустасно.

Мурожаатлар қайдлов дафтарида рўйхатга олиниши лозим.

Референдум ўтказувчи комиссиянинг раиси мурожаатни кўриб чиқиш ва унга доир қарор қабул қилиш учун тегишли комиссияни ушбу Қонунда белгиланган муддатларда чақиради ва унинг мажлисини ўтказади. Мажлисга манфаатдор шахслар таклиф этилиши мүмкін.

Кўйилган масалаларни ҳал этиш ўз ваколатига кирмайдиган референдум ўтказувчи участка комиссиясига келиб түшган мурожаат уч кунлик муддатда тегишли органларга мурожаат юборган шахс бу ҳақда хабардор қилинган ҳолда юборилади.

Мурожаатни кўриб чиқкан референдум ўтказувчи комиссиялар аъзолари уни кўриб чиқиш натижалари ва қабул қилинган қарор тўғрисида мурожаат юборган шахсни хабардор қилиши шарт.

V. ОВОЗ БЕРУВЧИ ФУҚАРОЛАРНИНГ РҮЙХАТЛАРИ. РЕФЕРЕНДУМДА ОВОЗ БЕРИШ БЮЛЛЕТЕНИ

26-модда. Овоз берувчи фуқароларнинг рўйхатларини тузиш

Референдумда иштирок этиш ҳуқуқига эга бўлган, рўйхат тузилаётган вақтда мазкур референдум участкаси ҳудудида доимий ёки вақтинча истиқомат қилиб келаётган Ўзбекистон Республикаси фуқаролари овоз берувчи фуқаролар рўйхатига киритилади.

Рўйхатга овоз берувчи ҳар бир фуқаронинг фамилияси, исми, отасининг исми, туғилган санаси ва турар жой манзили киритилиди.

Ҳар бир фуқаро овоз берувчиларнинг фақат битта рўйхатига киритилиши мумкин.

Овоз берувчи фуқароларнинг рўйхатлари Ўзбекистон Республикаси сайловчиларининг ягона электрон рўйхати асосида тузилади.

Ҳарбий қисмлардаги овоз берувчи ҳарбий хизматчиларнинг, шунингдек ҳарбий хизматчилар оила аъзолари ва бошқа фуқароларнинг рўйхатлари, агар улар ҳарбий қисмлар жойлашган ерда истиқомат қилсалар, ҳарбий қисмларнинг командирлари тақдим этган маълумотлар асосида тузилади. Ҳарбий қисмлардан ташқарида истиқомат қилувчи ҳарбий хизматчилар ўзларининг турар жойлари бўйича умумий асосларда овоз берувчи фуқаролар рўйхатига киритиладилар.

Ўзбекистон Республикасининг хорижий давлатлардаги дипломатик ва бошқа ваколатхоналари ҳузурида, санаторийлар ва дам олиш уйларида, касалхоналар ва бошқа стационар даволаш муассасаларида, қамоқда сақлаш ва озодликдан маҳрум этиш жойларида тузилган референдум участкалари бўйича фуқароларнинг рўйхатлари мазкур муассасалар (идоралар) раҳбарлари томонидан тақдим этилган маълумотлар асосида тузилади.

Овоз берувчи фуқароларнинг фамилиялари рўйхатларда овоз беришни ташкил этиш учун қулай бўлган тартибда кўрсатилади.

26¹-модда. Чет давлатларда турган фуқароларни овоз берувчи фуқароларнинг рўйхатларига киритиш

Чет давлатларда турган фуқаролар Ўзбекистон Республикасининг чет давлатлардаги дипломатик ва бошқа ваколатхоналари ҳузурида тузилган референдум ўтказувчи участка комиссияларига уларни овоз берувчи фуқаролар рўйхатига киритиш тўғрисида референдумдан ўн беш кун олдин ёзма шаклда ёки Ўзбекистон Республикаси Ташки ишлар вазирлигининг расмий веб-сайти орқали электрон шаклда мурожаат қилиши мумкин.

Ўзбекистон Республикасининг чет давлатлардаги дипломатик ва бошқа ваколатхоналари ҳузурида тузилган референдум ўтказувчи участка комиссиялари чет давлатларда турган фуқароларнинг уларни овоз берувчи фуқаролар рўйхатига киритиш тўғрисидаги мурожаатида кўрсатилган шахсга доир маълумотларини уч кун ичida текширади ва фуқарони овоз берувчи фуқаролар рўйхатига киритиш ҳақидаги масалани ҳал қиласди.

Ўзбекистон Республикасининг чет давлатлардаги дипломатик ва бошқа ваколатхоналари ҳузурида тузилган референдум ўтказувчи участка комиссиялари овоз берувчи фуқаролар рўйхатига киритилган фуқаролар ҳақидаги маълумотларни дарҳол Ўзбекистон Республикаси Ташки ишлар вазирлигига тақдим этади.

Ўзбекистон Республикаси Ташки ишлар вазирлиги овоз берувчи фуқаролар рўйхатига киритилган фуқаролар ҳақидаги маълумотларни дарҳол Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат персоналлаштириш марказига Сайловчиларнинг ягона электрон рўйхатига тегишли тузатишлар киритиш учун тақдим этади.

27-модда. Овоз берувчи фуқароларнинг рўйхатлари билан таништириш

Овоз берувчи фуқароларнинг рўйхатлари овоз бериш кунига ўн кун қолганда, Ўзбекистон Республикасининг хорижий давлатлардаги дипломатик ва бошқа ваколатхоналари ҳузурида, санаторийлар ва дам олиш уйларида, касалхоналар ва бошқа

стационар даволаш муассасаларида, олис ва бориш қийин бўлган ерларда, қамоқда сақлаш ва озодликдан маҳрум этиш жойларида тузилган участкаларда эса овоз бериш кунига етти кун қолганида ҳамма танишиши учун тақдим қилинади. Референдум ўтказувчи участка комиссияси рўйхат билан танишиш жойи ва вақти тўғрисида фуқароларни хабардор этади.

Фуқароларга референдум ўтказувчи участка комиссияси биносида ва Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясининг расмий веб-сайти орқали овоз берувчи фуқароларнинг рўйхати билан танишиш имконияти таъминланади. Чет давлатларда турган фуқароларга овоз берувчи фуқаролар рўйхатидаги ўзига тегишли маълумотлар билан танишиш имконияти Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги, Ўзбекистон Республикасининг чет давлатлардаги дипломатик ва бошқа ваколатхоналари расмий веб-сайтлари орқали ҳам таъминланади.

Овоз берувчи фуқароларнинг рўйхатларига ўзгартишлар киритиш референдумга беш кун қолганида тўхтатилади.

28-модда. Овоз берувчи фуқаролар рўйхатлари хусусида баҳслашув

Ўзбекистон Республикасининг ҳар бир фуқароси овоз берувчи фуқаролар рўйхатидаги хато ёки ноаниқлик тўғрисида референдум ўтказувчи участка комиссиясига арз қилиши мумкин. Референдум ўтказувчи участка комиссияси йигирма тўрт соат ичida бундай аризани текшириб чиқиши ва хатоларни тузатиши ёки аризачига унинг аризаси рад этилишининг асослари кўрсатилган ҳолда маълумтонома бериши шарт.

Референдум ўтказувчи участка комиссиясининг хатти-харакати ва қарори устидан қонунда белгиланган тартибда судга шикоят қилиниши мумкин.

29-модда. Референдумда овоз бериш бюллетени

Референдумда овоз бериш бюллетенида референдумга қўйилаётган масаланинг матни аниқ акс эттирилади ва овоз берувчи хоҳиш-иродасининг вариантлари “ҳа” ёки “йўқ” ёхуд “рози” ёки “қарши” деб кўрсатилади.

Референдумга бир нечта масала қўйилганда улар битта овоз бериш бюллетенига киритилади, кетма-кет рақамлаб чиқилади ва бири иккинчисидан горизонтал чизиқлар билан ажратилади. Қонун лойиҳаси бирон-бир моддасининг муқобил матнлари ҳам кетма-кет рақамлаб чиқилади ва бири иккинчисидан горизонтал чизиқлар билан ажратилади.

Овоз бериш бюллетенида уни тўлдириш тартиби тўғрисида тушунтириш бўлиши керак.

Бюллетенлар давлат тилида, шунингдек референдум ўтказувчи округ комиссиясининг қарорига биноан тегишли референдум округи аҳолисининг кўпчилиги муомала қиладиган тилларда чоп этилади.

Овоз бериш бюллетенлари Брайль алифбоси асосида тайёрланиши мумкин.

30-модда. Референдумда овоз бериш бюллетенларини етказиб бериш

Референдум ўтказувчи участка комиссиялари овоз бериш бюллетенларини референдум ўтказиладиган кунга, шу жумладан муддатидан олдин овоз бериш кунига камида уч кун қолганида округ комиссияларидан олади. Овоз бериш бюллетенлари берилганлиги ва олинганигини референдум ўтказувчи округ ва участка комиссиясининг раиси ёки раис ўринбосари ёхуд котиби тегишли ҳужжатда ўз имзоси билан тасдиқлайди.

Референдум ўтказувчи участка комиссияси оладиган овоз бериш бюллетенларининг сони участка бўйича рўйхатларга киритилган фуқаролар сонининг ярим фоизидан кўп бўлиши мумкин эмас. Овоз бериш бюллетенининг ўнг томони юқори бурчагига референдум ўтказувчи участка комиссиясининг икки аъзоси имзо қўяди, имзолар референдум ўтказувчи участка комиссиясининг муҳри билан тасдиқланади. Участка комиссияси томонидан тасдиқланмаган овоз бериш бюллетенлари овозларни санаб чиқишда ҳисобга олинмайди.

Ўзбекистон Республикасининг чет давлатлардаги дипломатик ва бошқа ваколатхоналари ҳузурида тузилган референдум участкаларидаги овоз берувчилар сони ҳақида Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги томонидан тақдим этилган

маълумотлар асосида Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси овоз бериш бюллетенларининг тайёрланиши ва етказиб берилишини таъминлайди.

VI. ОВОЗ БЕРИШ ВА РЕФЕРЕНДУМ НАТИЖАЛАРИНИ АНИҚЛАШ

31-модда. Овоз бериш биноси

Овоз бериш маҳсус ажратилган биноларда ўтказилиб, уларда яширин овоз бериш учун етарли миқдорда кабиналар ёки хоналар жиҳозланган бўлиши, овоз бериш бюллетенлари тақдим этиладиган жой аниқланган ва овоз бериш қутилари ўрнатилган бўлиши лозим. Овоз бериш қутилари уларнинг ёнига овоз берувчилар албатта яширин овоз бериш кабиналари ёки хоналаридан ўтиб борадиган қилиб жойлаштирилади.

Овоз бериш биносида ёки бевосита унинг олдида участка комиссияси стенд жиҳозлайди, унга овоз бериш бюллетенининг намунаси ва уни тўлдириш тартиби жойлаштирилади, агар референдумга қонун лойиҳаси қўйилган бўлса, стендга шу лойиҳанинг матни ҳам жойлаштирилади. Агар референдумга қўйилган қонун лойиҳаси амалдаги қонуннинг бекор қилинишини ёки унга ўзгартишлар ёхуд қўшимчалар киритилишини назарда тутса, стендга бекор қилиниши, ўзгартирилиши ёхуд қўшимчалар киритилиши таклиф қилинаётган амалдаги қонун матни жойлаштирилади.

Туман, шаҳар ҳокимлиги овоз беришни ташкил этиш учун ҳар бир участкани бино билан таъминлайди.

Бинони жиҳозлаш ва унда зарур тартибни сақлаб туриш масъулияти референдум ўтказувчи участка комиссияси зиммасида бўлади.

32-модда. Овоз бериш вақти ва жойи

Овоз бериш референдум куни соат 8.00 дан 20.00 гача ўтказилади. Овоз бериш вақти ва жойи тўғрисида участка комиссияси референдум ўтказиладиган кунга камида ўн кун қолганда фуқароларни хабардор қиласида.

Ўзбекистон Республикасининг хорижий давлатлардаги дипломатик ва бошқа ваколатхоналари ҳузурида, ҳарбий қисмларда, санаторийларда, дам олиш уйларида, касалхоналар ва бошқа стационар даволаш муассасаларида, шунингдек олис ва бориш қийин бўлган ерлардаги фуқаролар турган жойларда, қамоқда сақлаш ва озодликдан маҳрум этиш жойларида тузилган референдум участкаларида, агар рўйхатга киритилган барча фуқаролар овоз бериб бўлган бўлса, участка комиссияси овоз бериш тугаганлигини исталган вақтда эълон қилиши мумкин.

33-модда. Овоз беришнинг бошланиши

Референдум куни овоз бериш биноси референдум ўтказувчи участка комиссияси аъзоларининг камида учдан икки қисми ҳозир бўлгандагина очилади. Референдум ўтказувчи комиссия раиси комиссия аъзолари ҳозирлигида овоз бериш қутисини муҳрлайди, овоз бериш бюллетенлари ва референдумда иштирок этиш ҳуқуқига эга бўлган фуқароларнинг рўйхатларини комиссия аъзолари ўртасида тақсимлайди ҳамда овоз бериш бошланганлигини эълон қиласди. Овоз бериш бюллетенларининг умумий сони алоҳида ҳужжат билан расмийлаштирилади.

34-модда. Овоз беришда иштирок этувчи фуқаронинг шахсини аниқлаш

Овоз бериш биносига келгач, фуқаро участка комиссиясининг аъзосига ўз шахсини тасдиқловчи ҳужжатни кўрсатади ҳамда овоз берувчи фуқаролар рўйхатига имзо қўяди. Шундан кейин унга овоз бериш бюллетени берилади.

Бирор-бир сабабга кўра рўйхатга кирмай қолган фуқароларнинг фамилиялари шахсни, турар жойни тасдиқловчи ҳужжатга асосан овоз берувчи фуқаролар рўйхати иловасига киритилади.

35-модда. Овоз бериш тартиби

Референдумда овоз бериш бюллетени овоз берувчи томонидан яширин овоз бериш кабинаси ёки хонасида тўлдирилади. Овоз бериш бюллетенини тўлдириш вақтида овоз берувчидан бошқа шахсларнинг ҳозир бўлиши тақиқланади. Бюллетенни мустақил равишда тўлдириш имконига эга бўлмаган фуқаро ўз хоҳишига

кўра, референдум ўтказувчи комиссия таркибига кирадиган шахслардан, кузатувчилардан бошқа бирон кишини кабина ёки хонага таклиф қилишга ҳақлидир.

Фуқаролар овоз бериш бюллетенида референдумга қўйилаётган масала бўйича ўзи овоз берадиган вариант рўпарасида, ўнг томонда жойлашган бўш квадратга «+» ёки «✓» ёхуд «✗» белгисини қўяди.

Тўлдирилган бюллетенни фуқаро овоз бериш қутисига ташлайди. Овоз бериш қутилари референдум ўтказувчи участка комиссияси аъзоларига ҳамда кузатувчиларга кўриниб туриши керак.

Бузиб қўйилган овоз бериш бюллетени фуқаронинг илтимосига кўра янгиси билан алмаштирилиши мумкин. Бузиб қўйилган овоз бериш бюллетенлари ҳисобга олиниши, бекор қилиниши ва алоҳида сақланиши лозим.

Айрим фуқаролар соғлиғининг ҳолатига ёки бошқа сабабларга кўра овоз бериш биносига кела олмаган тақдирда, уларнинг илтимосига кўра референдум ўтказувчи участка комиссияси овоз беришни ана шу фуқаро турган жой бўйича, кўчма овоз бериш қутиларидан фойдаланиб ташкил этади.

Фуқароларнинг аризалари бўйича йўлга тушадиган участка комиссиясининг аъзолари аризалар сонига тенг микдордаги бюллетенларни имзо чекиб оладилар. Фуқаролар аризаларининг сони, шунингдек ишлатилган ва қайтарилган овоз бериш бюллетенларининг сони алоҳида далолатномада қайд этилади. Бир вақтнинг ўзида овоз берувчи фуқаролар рўйхатида фуқаро референдум участкаси биносидан ташқарида овоз берганлиги қайд этиб қўйилади. Участка комиссияси аъзолари референдум участкаси биносига қайтганларидан кейин кўчма овоз бериш қутиси овозларни санаб чиқиш бошлангунча очилмайди. Овоз беришни референдум участкаси биносидан ташқарида ташкил этиш ва ўтказиш овоз бериш сирининг ошкор бўлиши ёки фуқаронинг хоҳиш-иродаси бузиб кўрсатилиши эҳтимолини истисно этиши керак.

Референдум ўтказувчи участка комиссиясининг аъзоси ёки кузатувчи овоз бериш сирини ошкор қилса ёки фуқароларнинг хоҳиш-иродасига таъсир кўрсатишга ҳаракат қилса, участка

комиссиясининг аъзоси комиссия ишида иштирок этишдан четлаштирилади, кузатувчи эса овоз бериш биносидан дарҳол чиқариб юборилади. Бу ҳақда референдум ўтказувчи участка комиссияси қарор қабул қиласди.

35¹-модда. Муддатидан олдин овоз бериш

Референдум куни ўз яшаш жойида бўлиш имкониятига эга бўлмаган овоз берувчи муддатидан олдин овоз бериш ҳуқуқига эга.

Муддатидан олдин овоз бериш референдумга ўн кун қолганида бошланади ва референдумга уч кун қолганида тугалланади. Муддатидан олдин овоз беришни ўтказиш вақти Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси томонидан белгиланади ва фуқароларнинг, кузатувчиларнинг эътиборига оммавий ахборот воситалари орқали етказилади.

Овоз берувчи муддатидан олдин овоз беришни амалга ошириш учун референдум кунида бўла олмаслигининг сабаблари (таътил, хизмат сафари, хорижга чиқиш ва ҳоказо) кўрсатилган ариза асосида тегишли участка комиссиясидан референдумда овоз бериш бюллетенини олади.

Овоз берувчи референдумда овоз бериш бюллетенини олганлиги ҳақида тегишли участка комиссиясининг камида икки нафар аъзоси ҳозирлигида овоз берувчи фуқаролар рўйхатига имзо қўяди.

Референдумда овоз бериш бюллетени маҳсус жиҳозланган яширин овоз бериш кабинасида ёки хонасида овоз берувчи томонидан тўлдирилади.

Овоз берувчи қарор қабул қиласди ва тўлдирилган референдумда овоз бериш бюллетенини ёпик конвертда қолдиради, конверт тегишли участка комиссиясининг сейфида сақланади. Конвертнинг елимланган жойига участка комиссиясининг икки нафар аъзосининг имзолари қўйилиб, улар комиссиянинг муҳри билан тасдиқланади.

35²-модда. Фуқаронинг чет давлатда турган жойида овоз бериши

Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномаларига ва чет давлатларнинг ваколатли давлат ҳокимияти органлари

билин келишувларга мувофиқ чет давлатларнинг аҳоли зич жойлашган худудларда муддатидан олдин овоз бериш фуқаро-нинг турган жойида ўтказилиши мумкин.

Ўзбекистон Республикасининг чет давлатдаги дипломатик ва бошқа ваколатхонаси ҳузурида тузилган референдум ўтказувчи участка комиссияси фуқароларнинг турган жойида овоз бериш вақти ҳамда жойи тўғрисида қарор қабул қиласиди ва бу ҳақда фуқароларни, кузатувчиларни оммавий ахборот воситалари орқали хабардор этади.

Фуқароларнинг турган жойида овоз бериши Ўзбекистон Республикасининг чет давлатдаги дипломатик ва бошқа ваколатхонаси ҳузурида тузилган референдум ўтказувчи участка комиссиясининг камидаги икки нафар аъзоси ҳозирлигига ўтказилади.

Овоз бериш тугаганидан кейин референдум ўтказувчи участка комиссияси аъзолари кўчма овоз бериш қутисини очади, унинг ичидаги овоз бериш бюллетенларини санамасдан маҳсус қопга жойлади, қопни пломбалайди ва бу ҳақда далолатнома тузади.

Овоз бериш бюллетенлари солинган қоп пломбаланган ҳолда далолатнома билан бирга референдум участкасига олиб борилади ва референдум куни овозларни санаб чиқиш жараёни бошлангунига қадар сақланади.

36-модда. Референдум участкасида овозларни санаб чиқиш

Овоз бериш тугагач, фойдаланилмаган барча овоз бериш бюллетенлари овоз бериш қутиларини очишдан олдин референдум ўтказувчи участка комиссиясининг аъзолари иштирокида санаб чиқилади ва референдум ўтказувчи участка комиссияси томонидан бекор қилинади.

Овоз бериш қутилари референдум ўтказувчи участка комиссиясининг раиси овоз бериш тугади деб эълон қилганидан кейин референдум ўтказувчи участка комиссияси томонидан очилади. Овоз бериш тугагунига қадар овоз бериш қутиларини очиш тақиқланади. Овоз бериш қутиларини очиш навбатнавбат амалга оширилади, аввал кўчма, сўнгра стационар овоз бериш қутилари очилади.

Овозлар бевосита референдум үтказувчи участка комиссияси аъзолари томонидан санаб чиқилади.

Овоз бериш бюллетенининг ҳақиқийлигига шубҳа туғилса, масала референдум үтказувчи участка комиссияси томонидан овозга қўйиш орқали ҳал этилади. Овоз бериш бюллетенини ҳақиқий эмас деб топиш тўғрисида қарор қабул қилинса, участка комиссияси унинг орқа томонида ҳақиқий эмаслигигина қўйилади. Бу ёзув референдум үтказувчи участка комиссияси камидаги уч аъзосининг имзолари билан тасдиқланади.

Референдум үтказувчи участка комиссияси референдумда иштирок этиш ҳуқуқига эга бўлган фуқароларнинг умумий сонини, бюллетенларни олган фуқароларнинг сонини аниқлайди.

Овоз бериш қутиларидаги овоз бериш бюллетенларига асосан комиссия:

овоз беришда иштирок этган фуқароларнинг сонини;

референдумга қўйилган масалани ёқлаб берилган овозлар сонини;

референдумга қўйилган масалага қарши берилган овозлар сонини;

ҳақиқий эмас деб топилган овоз бериш бюллетенлари сонини аниқлайди.

Овозларни санаб чиқиш натижалари референдум үтказувчи участка комиссиясининг мажлисида кўриб чиқилиб, баёнда акс эттирилади. Баён раис, раис ўринбосари, комиссия котиби, комиссиянинг бошқа аъзолари томонидан имзоланади ва белгиланган тартибда референдум үтказувчи тегишли округ комиссиясига тақдим этилади.

37-модда. Округ бўйича овоз бериш якунларини аниқлаш

Референдум үтказувчи участка комиссияларининг баёнлари асосида округ комиссияси:

референдум округи бўйича овоз берувчи фуқаролар рўйхатига киритилган фуқароларнинг умумий сонини;

овоз бериш бюллетенларини олган фуқароларнинг сонини;

овоз беришда иштирок этган фуқароларнинг сонини;

референдумга қўйилган масалани ёқлаб берилган овозлар сонини;

референдумга қўйилган масалага қарши берилган овозлар сонини;

ҳақиқий эмас деб топилган овоз бериш бюллетенлари сонини аниқлайди.

Референдум ўтказувчи участка комиссиясининг баённомаларида акс эттирилган овозларни санаб чиқида номувофиқликлар аниқланган тақдирда, референдум ўтказувчи округ комиссияси ўз мажлисида участка комиссиясига ушбу номувофиқликларни бартараф этишни таклиф қилишга ҳақли.

Округ бўйича овоз бериш натижалари референдум ўтказувчи округ комиссияси мажлисида аниқланиб, баённомага киритилади. Баён раис, раис ўринбосари, комиссия котиби, комиссиянинг бошқа аъзолари томонидан имзоланади ва белгиланган тартибда Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясига тақдим этилади. Мазкур баённоманинг кўчирма нусхаси ҳамма танишиб чиқиши учун дарҳол референдум ўтказувчи округ комиссиясининг биносига камида қирқ саккиз соат муддатга осиб қўйилади.

38-модда. Референдум натижаларини аниқлаш

Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси референдум ўтказувчи округ комиссияларининг баёнлари асосида:

Ўзбекистон Республикасининг овоз берувчи фуқаролари умумий сонини;

овоз бериш бюллетенларини олган фуқароларнинг сонини;

овоз беришда иштирок этган фуқароларнинг сонини;

референдумга қўйилган масалани ёқлаб берилган овозлар сонини;

референдумга қўйилган масалага қарши берилган овозлар сонини;

ҳақиқий эмас деб топилган овоз бериш бюллетенларининг сонини аниқлайди.

Агар овоз беришда иштирок этган фуқароларнинг ярмидан кўпроғи ёқлаб овоз берган бўлса, қарор референдумда қабул қилинган деб топилади.

Агар рўйхатга киритилган фуқароларнинг ярмидан ками референдумда иштирок этган бўлса, Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси референдумни ўтмаган деб топади.

Овоз бериш чоғида йўл қўйилиб, оқибат натижада овоз бериш якунларига таъсир қилган қоидабузарлик туфайли овоз бериш якунлари умуман ёки айрим округлар ёхуд айрим участкалар бўйича ҳақиқий эмас деб топилиши мумкин. Овоз бериш якунларини ҳақиқий эмас деб топиш тўғрисидаги қарор Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси томонидан қабул қилинади ва бу қарор устидан референдум якунлари эълон қилинган кундан эътиборан ўн кун ичida Ўзбекистон Республикаси Олий судига шикоят қилиниши мумкин.

Айрим округлар ёки айрим участкаларда овоз бериш якунлари ҳақиқий эмас деб топилган тақдирда Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясининг қарорига биноан ана шу округлар ёки участкалар бўйича овоз бериш натижалари (агар бу натижаларсиз ҳам референдум умуман ҳақиқий деб топилиши мумкин бўлса) умумий натижалардан чиқарип ташланади.

Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси мажлисида овоз бериш якунлари чиқарилади ва бу ҳақда баён тузилади. Баён раис, раис ўринбосари, комиссиянинг котиби, бошқа аъзолари томонидан имзоланади. Референдум якунлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси қарор қабул қиласди.

VII. РЕФЕРЕНДУМДА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН ҚАРОРЛАРНИНГ ЭЪЛОН ҚИЛИНИШИ, КУЧГА КИРИШИ ВА МАЖБУРИЙЛИГИ

39-модда. Референдум якунларини эълон қилиш

Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси референдум якунлари бўйича қабул қилинган қарорни референдум ўтказилгандан кейин кўпин билан ўн кун ичida Ўзбекистон

Республикаси Марказий сайлов комиссиясининг расмий веб-сайтида ва расмий манбаларда эълон қилади.

Референдумда қонун қабул қилинган тақдирда, унинг матни референдум якунлари бўйича қарор билан бирга эълон қилинади.

40-модда. Референдумда қабул қилинган қарорларнинг кучга кириши

Агар референдумда қабул қилинган қарорнинг, қонуннинг мазмунидан бошқача қоида келиб чиқмаса, референдумда қабул қилинган қарор, қонун Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси томонидан референдум якунлари расмий эълон қилинган кундан эътиборан кучга киради.

Референдумда қабул қилинган қарор, шу жумладан қонун шаклида қабул қилинган қарор Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси томонидан референдум якунлари расмий эълон қилинган куннинг ўзида унинг ижросини ташкил этиш учун Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарига ва Ўзбекистон Республикаси Президентига юборилади.

41-модда. Референдумда қабул қилинган қарорларнинг мажбурийлиги

Референдумда қабул қилинган қарор Ўзбекистон Республикасининг бутун ҳудудида мажбурий кучга эга бўлади ва Ўзбекистон Республикаси давлат ҳокимияти органларининг ҳужжатлари билан бирон-бир тарзда тасдиқ талаб қилмайди.

Ўзбекистон Республикасининг қонунлари ва бошқа норматив ҳужжатлари референдум қарорига мувофиқлаштирилмоғи лозим.

Референдумда Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг айрим нормаларига ўзгартериш киритишни тақозо этувчи қарор қабул қилинган тақдирда, бу нормалар референдум қарорига мувофиқлаштирилади.

Агар референдумда қабул қилинган қарорни амалга ошириш учун норматив-хуқуқий ҳужжат қабул қилиш талаб этилса, давлат ҳокимияти органи референдумда қабул қилинган қарор кучга кирган кундан эътиборан ўн кун ичida ушбу масала бўйича норматив-хуқуқий ҳужжатлар рўйхатини ва уларни тайёрлаш муддатини ўз ваколатлари доирасида белгилаши шарт.

VIII. ЯКУНЛОВЧИ ҚОИДАЛАР

42-модда. Референдумни молиялаштириш

Референдумга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш билан боғлиқ харажатлар ушбу мақсадлар учун ажратилган Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети маблағлари ҳисобидан амалга оширилади.

Ўзбекистон Республикасининг жамоат бирлашмалари, корхоналари, муассасалари, ташкилотлари ва фуқаролари ўз маблағларини ихтиёрий равишда референдум ўтказиш учун беришлари мумкин. Бу маблағларни Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси референдумга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш вақтида фойдаланиш учун қабул қилиб олади.

43-модда. Ўзбекистон Республикасининг референдуми тўғрисидаги қонунни бузганлик учун жавобгарлик

Фуқароларнинг референдумда иштирок этиш, референдум масалалари юзасидан ташвиқот юритиш ҳуқуқларини амалга оширишларига зўравонлик, алдаш, таҳдид қилиш ёки бошқа йўл билан қаршилик кўрсатаётган шахслар, шунингдек сохта ҳужжатлар тузган, овозларни атайн нотўғри санаб чиқсан, яширин овоз беришни бузган ёки ушбу Қонун бошқача тарзда бузилишига йўл қўйган мансабдор шахслар, референдум ўтказувчи комиссияларнинг аъзолари, фуқаролар ташаббускор гурухларининг аъзолари белгиланган тартибда жавобгар бўладилар.

Ўзбекистон Республикасининг референдумида оммавий ахборот воситалари вакилларини аккредитациядан ўтказиш тартиби тўғрисидаги НИЗОМ

*(Мазкур Низом Ўзбекистон Республикаси Марказий
сайлов комиссиясининг 2022 йил 30 августдаги
1185-сон қарори билан тасдиқланган)*

Мазкур Низом Ўзбекистон Республикасининг “Ўзбекистон Республикасининг референдуми тўғрисида”, “Оммавий ахборот воситалари тўғрисида” ҳамда “Ахборот эркинлиги принциплари ва кафолатлари тўғрисида”ги қонунларига мувофиқ Ўзбекистон Республикасининг референдумини (бундан буён матнда референдум деб юритилади) ёритиш учун хорижий ва маҳаллий оммавий ахборот воситалари (бундан буён матнда ОАВ деб юритилади) вакилларини аккредитациядан ўтказиш тартибини белгилайди.

I боб. Умумий қоидалар

1. Ўзбекистон Республикасининг оммавий ахборот воситалари референдумга тайёргарликнинг бориши ва у қандай ўтаётганлигини ёритиб борадилар. Референдумга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказишга доир барча тадбирларда қатнашиш учун ОАВ вакиллари аккредитациядан ўтказилади.

ОАВ вакилларининг ваколатлари Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси (бундан буён матнда МСК деб юритилади) томонидан берилган гувоҳномалар билан тасдиқланган бўлиши керак.

2. ОАВ референдум тайинлаш тўғрисидаги қарор эълон қилинган кундан бошлаб, референдум ўтказилишига кечи билан ўн кун қолгунига қадар МСКга ўз вакилларини аккредитациядан ўтказиш тўғрисида мурожаат қилишлари мумкин.

3. МСК томонидан аккредитациядан ўтказилган ОАВ вакилига мазкур Низомнинг 1-иловасига мувофиқ шаклдаги гувоҳнома берилади.

4. ОАВ вакиллари ваколат муддати унга аккредитациядан ўтганлиги тўғрисидаги гувоҳнома берилган кундан бошланади ва референдум яқунлари расман эълон қилинган куни тугайди.

II боб. Маҳаллий ОАВ вакилларини аккредитациядан ўтказиш

5. Референдумда маҳаллий ОАВ вакиллари МСК томонидан аккредитациядан ўтказилади.

6. Аккредитация учун маҳаллий ОАВ раҳбарлари МСКга ариза билан мурожаат қиласди.

Референдумни ёритиш мақсадида маҳаллий ОАВ раҳбарлари МСКга ариза билан мурожаат қиласди.

Маҳаллий ОАВнинг аризасида аккредитацияга тақдим этилган ходимнинг фамилияси, исми, отасининг исми ва лавозими кўрсатилади ҳамда қўйидаги ҳужжатлар илова қилинади:

- ходимнинг шахсини тасдиқловчи ҳужжат нусхаси;
- маҳаллий ОАВнинг давлат рўйхатидан ўтганлиги тўғрисидаги гувоҳномаси нусхаси;
- ҳар бир ходим учун тўлдирилган ОАВ вакилини аккредитациядан ўтказиш анкетаси;
- ходимнинг электрон фотосурати (оқ фонда jpeg форматда, 3x4 см ўлчамда, камида 100 KB, 600x600p, кўпи билан 90 кун олдин туширилган бўлиши ҳамда ходимнинг юзи ва елкалари-нинг юқори қисми кўриниб туриши керак).

Маҳаллий ОАВ вакилини аккредитациядан ўтказиш учун ариза ва анкета мазкур Низомнинг 2-иловасига мувофиқ тўлдирилади.

Ариза ва унга илова қилинган ҳужжатлар МСКга электрон шаклда юборилади. Бунда мазкур банднинг иккинчи – бешинчи ва еттинчи хатбошиларида назарда тутилган ҳужжатлар pdf форматда бўлиши лозим.

7. Мурожаат беш кун ичида кўриб чиқилиб, МСКнинг қарори асосида маҳаллий ОАВ вакилига аккредитациядан ўтганлиги тўғрисидаги гувоҳнома берилади.

III боб. Хорижий ОАВ вакилларини аккредитациядан ўтказиш тартиби

8. Референдумда хорижий ОАВ вакиллари МСК томонидан аккредитациядан ўтказилади.

9. Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлигига (бундан буён матнда ТИВ деб юритилади) аккредитациядан ўтган хорижий ОАВ вакилларини МСКдан аккредитациядан ўтказиш учун тегишли ОАВ мухбирлик пункти (бюроси, офиси) раҳбари МСКга мурожаат қиласди.

Мурожаатда аккредитацияга тақдим этилган ходимнинг фамилияси, исми, отасининг исми ва лавозими кўрсатилади ҳамда қўйидаги ҳужжатлар илова қилинади:

- ходимнинг шахсини тасдиқловчи ҳужжат нусхаси;
- ҳар бир ходим учун тўлдирилган ОАВ вакилини аккредитациядан ўтказиш анкетаси;
- ТИВ томонидан аккредитация қилинганлиги тўғрисидаги гувоҳномаси нусхаси;
- ходимнинг электрон фотосурати (оқ фонда jpeg форматда, 3x4 см ўлчамда, камида 100 КВ, 600x600p, кўпи билан 90 кун олдин туширилган бўлиши ҳамда ходимнинг юзи ва елкаларининг юқори қисми кўриниб туриши керак).

Ҳужжатлар МСКга электрон шаклда юборилади. Бунда мазкур банднинг иккинчи – бешинчи хатбошиларида назарда тутилган ҳужжатлар pdf форматда бўлиши лозим.

Мурожаат беш кун ичида кўриб чиқилади ва МСК қарори асосида хорижий ОАВ вакилига аккредитациядан ўтганлиги тўғрисидаги гувоҳнома берилади.

10. ТИВдан аккредитациядан ўтмаган хорижий ОАВ вакиллари референдумни ёритиш мақсадида ТИВга мурожаат қиласдилар. Мурожаатга:

– оммавий ахборот воситаси тўғрисида маълумотнома-ахборот;

– аккредитацияга тақдим этилган ходимнинг таржимаи ҳоли маълумотлари, унинг шахсини тасдиқловчи ҳужжат нусхаси ва 3x4 см ўлчамдаги икки дона фотосурати илова қилинади.

11. ТИВдан аккредитациядан ўтмаган хорижий ОАВ вакилларининг мурожаати тақдим этилган кундан кейин икки ҳафтадан кечикмай ТИВ томонидан кўриб чиқилади. Мазкур Низомнинг 10-бандида қайд этилган маълумотлар кўрсатилмаган, шунингдек белгиланган муддатда берилмаган мурожаат кўрилмасдан қолдирилади.

12. ТИВ хорижий ОАВ вакилларини аккредитациядан ўтказиш тўғрисида МСКга тақдимнома киритади.

Тақдимнома беш кунлик муддат ичida кўриб чиқилиб, МСК қарори асосида хорижий ОАВ вакилига аккредитациядан ўтганлиги тўғрисидаги гувоҳнома берилади.

IV боб. ОАВ вакилининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари

13. ОАВ вакили:

– референдумга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказишга доир барча тадбирларни ёритиш;

– референдум ўтказувчи комиссияларнинг мажлисларида ҳозир бўлиш;

– референдум ўтказувчи комиссияларнинг қарорлари нусхаларини ОАВда ёритиш учун олиш;

– муддатидан олдин овоз беришни ўтказиш вақти ва жойи ҳақида хабардор бўлиш ҳамда ушбу жараённи кузатиш;

– референдум куни овоз бериш хоналарида, шу жумладан овозларни санаб чиқишида ҳозир бўлиш;

– референдум ўтказувчи комиссияларнинг фаолиятига ҳамда овоз бериш жараёнига халақит бермасдан ва овоз беришнинг яширинлигини бузмасдан фото, видео, аудио ёзувларни амалга ошириш (қамоқда сақлаш ва озодликдан маҳрум этиш жойлари,

ҳарбий қисмлар, даволаш муассасаларида ташкил этилган референдум участкалари бундан мустасно);

– фуқаронинг турган жойида унинг рухсати билан овоз бериш жараёнида ҳозир бўлиш;

– референдум ўтказувчи округ комиссияси томонидан участка комиссияларидан овозларни санаб чиқиш натижалари тўғрисидаги баённомаларни қабул қилиб олиши ҳамда округ бўйича овоз бериш якунларини аниқлаш жараёнида ҳозир бўлиш;

– референдумга тайёргарлик кўриш ва унинг ўтказилиши бўйича ўз фикрини баён қилиш ҳуқуқига эга.

ОАВ вакили қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ бошқа ҳуқуқлардан ҳам фойдаланади.

14. ОАВ вакили:

– ўз фаолиятида Ўзбекистон Республикаси Конституцияси, “Ўзбекистон Республикасининг референдуми тўғрисида”ги Қонун, оммавий ахборот воситалари тўғрисидаги қонунчилик ҳужжатлари ва МСКнинг қарорларига амал қилиши;

– референдум ўтказувчи комиссияларнинг бинолари (хоналари), мажлислари ва матбуот анжуманларида гуваҳномани бошқаларга кўринадиган тарзда доимо тақсан бўлиши;

– мажлислар, матбуот анжуманлари, овоз бериш ва бошқа тадбирлар ташкил этиладиган бинонинг ўзлари учун ажратилгандан жойида референдумга тайёргарликнинг бориши ва у қандай ўтаётганлигини ёритиши;

– референдум жараёнини ёритишда референдум ўтказувчи комиссиянинг фаолиятига ҳамда овоз бериш жараёнига халақит бермаслиги;

– референдум ўтказувчи комиссияларга, давлат ҳокимияти ва бошқарув органлари ва бошқа ташкилотларга ташриф буюрганида унга берилган гуваҳномани ҳамда ўз шахсини тасдиқловчи ҳужжатни ёнида олиб юриши ҳамда мансабдор шахслар талабига мувофиқ уларни кўрсатиши шарт.

15. ОАВ вакилига қўйидагилар ман этилади:

– конституциявий түзүмни зўрлик билан ўзгартиришни мақсад қилиб қўювчи, республиканинг суверенитети, яхлитлиги ва хавфсизлигига, фуқароларнинг конституциявий ҳуқуқ ва эркинликларига қарши чиқувчи, урушни, ижтимоий, миллий, ирқий ва диний адоватни тарғиб қилувчи, халқнинг соғлиғи ва маънавиятига тажовуз қилувчи ахборотларни тарқатиш;

– овоз берувчиларга таъсир ўтказиш, қонунга хилоф равишда бирон-бир ташвиқот материали ёки адабиётини тарқатиш;

– овоз берувчи овоз бериш бюллетенига ўз белгисини қўяётган пайтда овоз бериш кабинасида ёки хонасида бўлиш;

– овоз берувчилардан улар қандай овоз берганликларини суриштириш ёки уларга овоз бериш бюллетенига белги қўйишда бирон-бир тарзда ёрдам кўрсатиш;

– референдум ўтказувчи участка комиссиясининг фаолиятига, шу жумладан овоз бериш қутилари муҳрланаётган, очилаётган, овозлар санаб чиқилаётганда аралашиб;

– референдум куни ва овоз бериш бошланишидан бир кун олдин жамоатчилик фикри сўровлари натижаларини, референдум натижалари прогнозларини, ўтказилаётган референдум билан боғлиқ бошқа тадқиқотларни эълон қилиш.

16. ОАВ вакили ҳарбий қисмларда, қамоқда сақлаш ва озодликдан маҳрум этиш жойларида тузилган референдум участкаларига бориши ҳақида тегишли референдум ўтказувчи участка комиссиясини камидаги уч кун олдин хабардор қилиши керак.

17. ОАВ вакили референдум ўтказувчи комиссияларнинг мажлислари, матбуот анжуманлари ва бошқа тадбирларда (бундан бўён матнда тадбир деб юритилади) иштирок этиши ҳақида тегишли референдум ўтказувчи комиссияни олдиндан хабардор қилиши керак. Бунда референдум ўтказувчи комиссия ОАВ вакилларининг тадбирларда иштирок этиши учун зарур шароит яратиш чораларини кўради.

Референдум ўтказувчи комиссия ОАВ вакилларининг тадбирда иштирок этиши учун рўйхатдан ўтиш муддати, тадбирни ўтказиш жойи ва бошқа ташкилий масалаларни эълон қиласди.

18. Овоз берувчининг овоз бериш кабинасида ёки хонасида бюллетенни тўлдириш жараёнини суратга ёки видеога олиш, уни тарқатиш, шу жумладан ижтимоий тармоқларга жойлаштириш тақиқланади.

Оммавий ахборот воситаси вакили овоз бериш сирини ошкор қиласа ёхуд фуқароларнинг хоҳиш-иродасига таъсир кўрсатишга ҳаракат қиласа, у овоз бериш биносидан дарҳол чиқариб юборилади. Бу ҳақда участка комиссияси қарор қабул қиласди.

19. Қуйидагилар ОАВ вакилини аккредитациядан ўтказишни рад этиш учун асос ҳисобланади:

- а) аккредитациядан ўтказиш учун ҳужжатлар тўлиқ тақдим этилмаганда;
- б) анкета тўлиқ ва тўғри тўлдирилмаган бўлса;
- в) мазкур Низомда белгиланган муддатларга риоя этилмаганда;
- г) ОАВ аккредитациядан ўтаётган даврда доимий фаолият юритмаганда;
- д) веб-сайт сифатида рўйхатдан ўтган ОАВнинг ҳужжатларида кўрсатилган веб-сайти мавжуд бўлмаганда;
- е) ОАВнинг рўйхатдан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳномаси суд томонидан ҳақиқий эмас деб топилган бўлса;
- ж) ОАВнинг чиқарилиши тўхтатиб турилганида ёки тугатилганида;
- з) аккредитациядан ўтказиш тўғрисидаги аризада ёки унга илова қилинган ҳужжатда кўрсатилган маълумотлар ҳақиқатга мос келмаса;
- и) ОАВнинг Ўзбекистон Республикаси ҳудудида фаолият юритиши суд қарорига мувофиқ чекланган ёки тақиқланганда;
- й) ОАВ қайта рўйхатдан ўтказилмаган бўлса (агар ОАВ рўйхатдан ўтказилганидан сўнг муассис тўғрисидаги маълу-

мотлар, ОАВнинг номи, тили ва тури, мақсад ва вазифалари ҳақидаги маълумотларга ўзгартиришлар киритилган бўлса).

МСК матбуот хизмати ОАВга аккредитациядан ўтказиш учун тақдим этилган ҳужжатларида мавжуд камчиликларни бартараф этишни таклиф қилиши мумкин.

Ҳужжатларда йўл қўйилган камчиликлар бир кунлик муддатда бартараф этилмаган тақдирда, ОАВ вакилини аккредитациядан ўтказиш рад этилади.

ОАВ вакилини аккредитациядан ўтказиш рад этилганида, бу ҳақда алоҳида қарор қабул қилинмайди ҳамда ОАВга унинг рад этилганлиги тўғрисида мазкур Низом ва (ёки) қонунчилик нормаларига асосланган жавоб берилади.

ОАВ мазкур банднинг “а” ва “б” кичик бандларида назарда тутилган камчиликни бартараф қилган ҳолда референдумга ўн кун қолгунига қадар МСКга қайта мурожаат қилиши мумкин.

20. Қўйидаги ҳолларда ОАВ вакилининг аккредитацияси МСКнинг қарори билан муддатидан илгари тугатилиши мумкин:

– ОАВ вакили “Ўзбекистон Республикасининг референдуми тўғрисида”ги Қонун, оммавий ахборот воситалари тўғрисидаги қонунчилик ҳужжатлари, МСКнинг қарорлари талаблари ва ушбу Низом қоидаларини бузганида;

– ОАВнинг рўйхатдан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳномаси суд томонидан ҳақиқий эмас деб топилган бўлса;

– аккредитациядан ўтказиш тўғрисидаги аризада ёки унга илова қилинган ҳужжатда кўрсатилган маълумотлар ҳақиқатга мос келмаса;

– аккредитация қилинган ходим билан ОАВ таҳририяти ўртасида тузилган меҳнат шартномаси бекор қилинганда;

– ходимнинг аккредитациясини бекор қилишни сўраб ОАВ таҳририяти томонидан МСКга ёзма мурожаат йўлланган тақдирда;

– ОАВнинг чиқарилиши тўхтатиб турилганида ёки тугатилганида.

21. МСК ОАВ вакилини аккредитациядан ўтказиш, аккредитациядан ўтказишни рад этиш ва унинг аккредитациясини

муддатидан илгари түгатиш масалаларини ҳар томонлама кўриб чиқиш ва асосланган қарор қабул қилиш учун зарур бўлган маълумотлар, қарорлар ва бошқа ҳужжатларни, давлат органлари ва бошқа ташкилотлардан сўрашга ва олишга ҳақли.

22. Аккредитациядан ўтганлик тўғрисидаги гувоҳнома йўқотилган ёки яроқсиз ҳолга келган тақдирда ОАВ вакилининг мурожаатига асосан бир иш кунида гувоҳноманинг дубликати берилади. Бунда гувоҳноманинг юқори ўнг бурчагига “Дубликат” деб ёзилади.

23. Аккредитация қилинган ходим ишдан бўшатилган тақдирда ОАВ таҳририяти бу ҳақда дарҳол МСКни хабардор қиласади.

Ўзбекистон Республикасининг
референдумида оммавий ахборот воситалари
вакилларини аккредитациядан ўтказиш
тартиби тўғрисидаги низомга
1-ИЛОВА

**ОММАВИЙ АХБОРОТ ВОСИТАСИ ВАКИЛИНИ АККРЕДИТАЦИЯДАН
ЎТГАНЛИГИ ТЎҒРИСИДАГИ ГУВОҲНОМА НАМУНАСИ**

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
РЕФЕРЕНДУМИ

PACM

ГУВОҲНОМА № _____

(ОАВ номи)

(ОАВ вакилининг лавозими)

(фамилияси)

(исми)

Марказий сайлов комиссияси
Раиси

М. Ў. _____
(имзо)

Шахсини тасдиқловчи ҳужжат кўрсатилганида ҳақиқий
ҳисобланади.

Изоҳ: Гувоҳномани тайёрлашда Ўзбекистон Республикаси Давлат
рамзлари, Марказий сайлов комиссиясининг логотипи, шунингдек
турли безак ва ранглардан фойдаланилиши мумкин. Гувоҳномада
референдумни ўтказиш санаси кўрсатилиши мумкин. Гувоҳноманинг
орқа томонига ОАВнинг ҳуқуқ ва мажбуриятларига оид муҳим
маълумотлар акс эттирилиши мумкин.

Мазкур гувоҳноманинг ўлчами: бўйи 140 мм – эни 100 мм.
Гувоҳноманинг олд томони ўзбек тилида, орқа томони ўзбек ёки рус
ёхуд инглиз тилида расмийлаштирилади.

Ўзбекистон Республикасининг
референдумида оммавий ахборот
воситалари вакилларини аккредитациядан
ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомга

2-ИЛОВА

Ариза намунаси

ТАШКИЛОТ РАСМИЙ БЛАНКАСИ

Ўзбекистон Республикаси
Марказий сайлов комиссиясига

Ариза

Референдумга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш билан
боғлиқ жараёнларни ёритиш мақсадида (ОАВ номи ва шакли,
тарқатиш ҳудуди (веб-сайт бундан мустасно) ва шакли
кўрсатилади) қўйидаги ходимларини аккредитациядан ўтка-
зишингизни сўраймиз:

- 1.
- 2.
- 3.
-

Аkkreditatsiya dan ўtkazilaётgan xodimlar OAB vakiliining
xуқуқ ва mажбуuriyatlari bilan taniishiрилиши taъminlandi.

Илова _____ варакда.

Ташкилот раҳбари

Ф.И.О

Ижрочи: Ф.И.О

Телефон рақами:

ОАВ ВАКИЛИНИ АККРЕДИТАЦИЯДАН ЎТКАЗИШ АНКЕТАСИ

APPLICATION FORM FOR MEDIA ACCREDITATION

I. Аккредитацияга тақдим қилинган ОАВ вакили түғрисидаги маълумотлар

Personal information

Фотосурат
Photo
3 x 4
jpeg

Фамилияси Last name	Исми First name
Фуқаролиги Nationality	Ўзбекистондаги манзили (хорижий ОАВ учун) Address in Uzbekistan (for foreign media)
Доимий яшаш жойи Permanent address	
Туғилган санаси Date of birth	Туғилган жойи Place of birth
Лавозими Position/Designation	Жинси Sex Эркак Male ☐ Аёл Female ☐
E-mail	
Телефон Phone number	Уяли телефон Mobile phone

II. Оммавий ахборот воситаси түгрисидаги маълумотлар

Information on the media organisation

Ташкилот номи:

Name of media organisation:

ОАВ манзили:

Address of media organisation:

ОАВнинг тури (босма, ТВ-радио, Интернет):

Type of media (print, broadcast, Internet):

E-mail:

ОАВнинг интернетдаги расмий веб-сайти:

Website:

Телефон:

Phone number:

МУНДАРИЖА

Референдум ҳақида умумий маълумот	4
Маҳаллий ва хорижий ОАВ вакилларини аккредитациядан ўтказиш тартиби	7
ОАВ вакилини аккредитациядан ўтказишни рад этиш	15
ОАВ вакилларининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари	18
Оммавий ахборот воситаларининг халқаро нормаларга кўра ҳуқуқ ва мажбуриятлари	23
Фото ва видео тасвирга олиш бўйича қоида ва тавсиялар	25
Референдум даврида сохта янгиликларни аниқлаш	28
Референдум жараёнининг босқичлари (календарь режа)	30
Ўзбекистон Республикасининг “Ўзбекистон Республикасининг референдуми тўғрисида”ги Қонуни.....	32
Ўзбекистон Республикасининг референдумида оммавий ахборот воситалари вакилларини аккредитациядан ўтказиш тартиби тўғрисидаги низом	66

**МАҲАЛЛИЙ ВА ХОРИЖИЙ ОММАВИЙ АХБОРОТ
ВОСИТАЛАРИ ВАКИЛЛАРИ УЧУН
ЭСЛАТМА**

Нашр учун масъуллар: М. Икрамов, Ф. Тожиев,
Х. Кличев

Муҳаррирлар: Ш. Абдуллаев, Б. Турғунов,
Д. Маткаримова

Компьютерда саҳифаловчи: Ж. Гафуров

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги қошидаги
“Адолат” миллий ҳуқуқий ахборот маркази.

Нашр. лиц. АI № 032, 29.10.2019.

Тошкент шаҳри, Амир Темур шоҳқўчаси, 19-ўй.

Телефонлар: 71-233-28-18, 71-280-55-47

Веб-сайт: www.adolatmarkazi.uz

e-mail: info@adolatmarkazi.uz

Босишига руҳсат этилди 30.03.2023 й.
Қоғоз бичими 60x84¹/₁₆. “ALS Hauss” гарнитураси.

Офсет усулида чоп этилди. Босма табоғи 5.

Нашриёт ҳисоб табоғи ****. Адади **** нусха.

****-буортма.